

Lietuvos Respublikos
Seimo
pirmoji sesija

2017 m. sausio 17 d.
27 posėdis

Stenogramos

17

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d., Nr. 1

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA

2017 m. sausio 17 d.

Posėdis Nr. 27

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. sausio 17 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas	5
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 12, 26 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-194 pateikimas (R. Karoblis)	5
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-308 pateikimas (R. Karbauskis)	9
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4723(2) priėmimo tęsinys	11
Šio įstatymo priėmimas	17
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-4806(2) svarstymas	17
Seimo nario L. Kasčiūno kalba	18
Seimo nario A. Anušausko kalba	19
Seimo nario J. Oleko kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	20
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	21
Seimo nario K. Masiulio kalba	22
Seimo nario G. Landsbergio kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	22
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-271(2) svarstymas ir priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	23
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-212(2) svarstymas ir priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	24
Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-169(2) svarstymas ir priėmimas	24
Seimo nario P. Urbšio kalba	24
Seimo narės A. Armonaitės kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	24
Seimo nario R. J. Dagio kalba	25
Šio įstatymo priėmimas	29
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 6, 10, 49, 56, 57 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-113(3) svarstymas	29
Seimo rezoliucijos „Dėl vaiko apsaugos nuo smurto ir vaiko visapusiškai raudai saugios aplinkos užtikrinimo“ projekto Nr. XIIIIP-298 pateikimas (D. Šakalienė)	30
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-4806(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	31
Šio nutarimo priėmimas	37
Informaciniai pranešimai	37
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	39

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 27 STENOGRAMA

2017 m. sausio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji kolegos, 2017 m. sausio 17 d. Lietuvos Respublikos posėdį skelbiu pradėta. (*Gongas*)

Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 98 Seimo nariai.

Gerbiamieji kolegos, turime ypatingą progą – prieš dvi dienas jubiliejų šventė Seimo narys K. Bacvinka. Leiskite visų mūsų vardu pasveikinti jį ta progą. (*Plojimai*)

10.05 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. sausio 17 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas

Gerbiamieji kolegos, pradėdame darbą. Pirmasis darbotvarkės klausimas yra darbotvarkės tvirtinimas. Darbotvarkę visi matote. Kokių turite pasiūlymų dėl darbotvarkės? (*Balsai salėje*) Pasiūlymų nėra. Siūlau pritarti tokiai darbotvarkei. Ar reikia balsuoti, ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

10.06 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 12, 26 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-194 (*pateikimas*)

Pirmas klausimas – Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 12, 26 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – krašto apsaugos ministras R. Karoblis.

R. KAROBLIS. Labas rytas, gerbiama Seimo pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Norėčiau pristatyti Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 12, 26 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Jeigu atvirai, tai yra daugiau techninio pobūdžio įstatymo projektas, susijęs su būtinumu sureguliuoti tam tikras Šaulių sąjungos įstatymo nuostatas su šiuo metu Seime svarstomu Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu.

Antras dalykas, aišku, įstatymas parengtas įgyvendinant Konstitucinio Teismo 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimą, kuriuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ pripažįstamas prieštaraujančiu Konstitucijai. Taigi, esmė yra, kad minėtas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, kurio projektas šiuo metu svarstomas, būtų taikomas ir nuolatinės šaulio tarnybos pareigas einantiems šauliams, kuriems darbo užmokestis mokamas iš ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, ir būtų taikomas visoms kategorijoms, išskyrus Lietuvos šaulių sąjungos vado, jo pavaduotojo, rinktinės vado, rinktinės vado pavaduotojo kategorijas.

Antras dalykas. Taip pat, siekiant užtikrinti kontrolę, būtent konkretūs dydžiai, įskaitant ir pareigybių aprašymus, ir pastovūs dydžiai, ir sprendimai dėl kintamosios pareigybinės algos dalies nustatymo, priemonių būtų nustatomi vadovaujantis įstatyme numatytais kriterijais, bet tik suderinus su krašto apsaugos ministru.

Projektu taip pat suderinamos darbo užmokesčio sudedamąsias dalis nustatančios sąvokos su apmokėjimo įstatymo projekte nustatytomis sąvokomis.

Tikiuosi gana greitai šio įstatymo svarstymo ir priėmimo. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiti užsirašė Seimo narys V. Sinkevičius. Ruošiasi G. Skaistė.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Dėkoju, ministre. Iš tiesų įstatymas daugiau techninis, bet klausimas apie Krašto apsaugos ministerijos strategiją ateičiai dėl Lietuvos šaulių sąjungos. Ar yra tokia, ar yra tikslas stiprinti sąjungą būtent šiuo laikotarpiu, galbūt jungti ją, nes yra didelis skaičius šaulių. Norėčiau, ministre, jūsų trumpo komentaro, kokia yra tolimesnė strategija dėl Lietuvos šaulių sąjungos? Turime savanorių, bet ar Šaulių sąjungą galime taip pat išnaudoti?

R. KAROBLIS. Visiškai taip. Manau, kad, be jokios abejonės, Šaulių sąjungą reikia išnaudoti – tai yra patriotinė ir patriotizmą skatinanti organizacija, viena iš pagrindinių organizacijų. Bet, kita vertus, mes iš tikrųjų, kaip jūs ir sakote, turime galvoti apie tolesnę integraciją į krašto apsaugos sistemą ir tikrai vienas iš svarstymų – kaip tą padaryti: ar visa organizacija, ar karinė dalis su krašto apsaugos savanorių pajėgomis. Kokia sintezė būtų su krašto apsaugos savanorių padėtimi, kaip padaryti, išvengti dubliavimo, kuris šiuo metu yra, tai yra tiek žmogiški resursai, tiek finansiniai resursai. Aš negaliu pasakyti dabar gatavo recepto, bet tikrai yra labai geras momentas ir reikiamas momentas judinti tą klausimą į priekį. Aš manau, kad artimiausią pusmetį tikrai mes turėsime grįžti ir su Šaulių sąjungos lyderiais, ir su dabartiniu vadovu, bet ir, sakykim, moraliniais lyderiais sėsti ir dėlintis, kokiais būdais mes einame – ar grįžtame prie latviško ir estiško varianto, ar žiūrime specifiką lietuviško varianto. Tai yra atviri klausimai, bet tikrai tą darysime, derindami ir eidami į tiesioginį dialogą su Šaulių sąjunga.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė G. Skaistė. Ruošiasi K. Masiulis.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Norėjau paklausti apie šį įstatymą, kadangi kalbame apie darbo apmokėjimo pokyčius. Visur kalbama, kad ištis visi priedai, visi darbo užmokesčiai bus derinami... Lietuvos šaulių sąjungos vado įsakymu centro valdybos pritarimu. Tačiau ar nemanote, kad reikėtų įtraukti ir žemesnes grandis? Jeigu yra rinktinės valdyba, ar nereikėtų rinktinės vado priemonių, rinktinės vado pavaduotojų darbo užmokesčio priedų ir premijų lygiai taip pat svarstyti ne tik centro valdybos lygmeniu, bet ir žemesniu rinktinės valdybos lygmeniu tam, kad būtų didesnis įtraukimas ir atskaitomybė tų darbuotojų?

R. KAROBLIS. Aš manau, kad tuos klausimus susidėliosime svarstymo eigoje, tiesiog noriu pasakyti, atkreipiu dėmesį, kad sąrašas pareigų, skaičius yra labai ribotas, tai yra kalbama apie 40 plius, juo labiau dar kartą neliečiant nei Šaulių sąjungos vado, pavaduotojo, rinktinės vado ir rinktinės vado pavaduotojo, jiems bus taikomos nuostatos kaip ir analogiškos privalomosios karinės tarnybos kariams. Svarstysime. Bet tai yra visuomeninė organizacija ir mes turėsime atsižvelgti ir į visuomeninės organizacijos pozicijas. Susidėliosime. Klausimas tas, kad irgi neturime padaryti taip, kad tas procesas nebūtų per daug biurokratinis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys K. Masiulis. Ruošiasi T. Langaitis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, šauliai yra visuomeninė organizacija, bet jeigu įvyktų kokia nors, neduok Dieve, agresija, mums reikėtų kautis ir gintis nuo kokio potencialaus agresoriaus, tai kyla klausimas, ar ta patriotinė organizacija veiksmingai sąveikautų su kariuomene, su mūsų pajėgomis, sąjungininkais ir panašiai? Ar yra tam tinkamai apmokyti, ar tam skiriama pakankamai dėmesio ir panašiai? Toks klausimas būtų.

R. KAROBLIS. Labai ačiū už klausimą, jis yra teisingas. Bandžiau, atsakydamas į pirmąjį klausimą, pasakyti, kad mes turime žiūrėti, kokia vis dėlto... tobulinti sąveiką su krašto apsaugos savanorių pajėgomis. Tiek Krašto apsaugos savanorių pajėgos, tiek šaulių karinis sparnas yra tie, kurie užtikrina teritorinę gynybą. Taigi, be jokios abejonės, tam reikia skirti dėmesį, būtent pradžioje su Krašto apsaugos savanorių pajėgomis, o antras dalykas, taip, kaip išsidėlioja su dabartiniais gynybos planais. Bet tai yra teritorinės gynybos dalis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys T. Langaitis. Ruošiasi J. Jarutis.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, dėkui už pirmą įstatymo projektą, susijusį su Lietuvos šaulių sąjunga. Kada būtų galima tikėtis kitų žingsnių? Jau atsakėte, kad maždaug per

pusmetį tiktės priimti strateginius sprendimus, tikimės, kad kartu su visuomenine organizacija, jos vadovybe. Kada būtų galima planuoti diskusiją Seime šiais klausimais, būtent: prie ko daugiau bus Šaulių sąjunga, prie KAM'o ar prie kariuomenės, ar atskiros dalys labiau bus integruotos prie kariuomenės, ar visa organizacija? Kada galime turėti diskusijas Seime?

R. KAROBLIS. Pradėti diskusijas su Šaulių sąjunga reikia dabar. Iš tikrųjų tą bandome daryti ir, tiesą sakant, bandysime daryti, ypač atsižvelgdami į viešumoje buvusias tam tikras aplinkybes, susijusias su mano projekto nepasirašymu dėl kai kurių rinktinės vadų skyrimų ir panašių dalykų. Tai, kas yra iš apačios – tie kreipimaisi yra labai geras ženklas ir labai geras momentas pradėti diskusijas. Tai priklausys nuo diskusijų, bet iš tikrųjų, norime nenorime, nėra lengvi klausimai, kaip ir suprantame, kaip mes artėsime, dar kartą pakartosiu, prie krašto apsaugos savanorių pajėgų. Mes turime artėti.

Klausimas yra, kokį modelį mes pasirinksim – latviškas modelis, kur dar didesnis viduriukas tarp visuomeninės organizacijos kalbant apie šaulius, KASP'as yra savanorių dėmuo, pasislinkęs daugiau, negu pas mus, link visuomeninės organizacijos (...). Tuo tarpu šaulių, kaip visuomeninės organizacijos, dėmuo labiau pasislinkęs prie kariuomenės. Taigi mes turime rasti aukso vidurį. Kokių kelių ieškosime – labai norėsiu šaulių paramos, pozicijos, įskaitant Seime esančius šaulius. Tikiuosi, kad tokiais būdais rasime atitinkamą konsensuą. Bet taip, tai yra diskusijų laikas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys J. Jarutis. Ruošiasi P. Saudargas.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Pone ministre, šiame įstatymo pakeitime daug kalbama apie atlyginimus. Tiesiog trumpas klausimas: gal žinote, koks yra pulkininko leitenanto pareiginės algos dydis ir koks poreikis metinių biudžeto lėšų atlyginimui, gal žinote? Ačiū.

R. KAROBLIS. Dėl pulkininko leitenanto dabar neatsakysiu, kadangi tai nėra šio įstatymo dalykas, tai yra, kaip sakiau, Šaulių sąjungos vado pavaduotojo ir rinktinės vado, rinktinės vado pavaduotojo atlyginimai nebus reguliuojami šiuo įstatymu. Bet jeigu žiūrėtume finansines išraiškas, tai bent jau dabartiniame etape prognozuojama, atsižvelgiant į biudžeto galimybes, kad atlyginimai Šaulių sąjungos nariams pareigybių, kurios yra finansuojamos iš krašto apsaugos biudžeto, nesikeis. O pokyčiai bus daromi tada, kada bus daromi pakeitimai – didinami atlyginimai jau bendrai krašto apsaugos sistemai, kariuomenei ir panašiai. Dabar konstantos dydžiai. Šiaip, jeigu žiūrėtume, pavyzdžiui, skyriaus viršininkų atlyginimas yra nuo 785 iki 877 eurų, priklausomai, kokį gavo iki 2016 metų pabaigos, specialistų – nuo 600 iki 769 eurų, lyginant kategorijas. Bet dar kartą pakartosiu, kad, lyginant su dabartine tvarka, kokia yra, pokyčių nebus, pokyčiai bus tik tada, kai bus keliami atlyginimai krašto apsaugos sistemai – kariams ir jų kategorijoms.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys P. Saudargas. Ruošiasi E. Pupinis.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamasis ministre, Šaulių sąjungos poreikis ir svarba yra tikrai nekvestionuotina. Aš pats esu šaulys. Tačiau turbūt reikėtų rasti balansą tarp Šaulių sąjungos, kaip visuomeninės, nepriklausomos, subsidiarios, patriotinės organizacijos, ir Šaulių sąjungos, kaip integralios krašto apsaugos sistemos dalies ir nepamainomos ginkluotųjų pajėgų dalies, karo atveju. Tačiau klausimas yra apie Šaulių sąjungos vado skyrimą. Dabar skiriamas krašto apsaugos ministro, tarsi vienpusiškai. Ar neturėtume pagalvoti, galbūt kariuomenės vadas galėtų skirti? Arba, dar svarbiau, ar neturėtų būti tas paskyrimas ne tiek vienpusiškas, kiek iš rekomenduotų pačių Šaulių sąjungos valdymo organų pasiūlytų kandidatų arba kandidato, o ministras tik skiria? Tokiu būdu mes išlaikytume subsidiarumą ir savivaldą.

R. KAROBLIS. Tikrai taip. Ir dabartinė situacija, kokia yra, kaip tik rodo, kad reikalingos diskusijos ir su šauliais. Nėra šio įstatymo dalykas, bet tai yra diskusinis klausimas. Taip, signalas, kurį aš girdėjau iš jūsų, yra einama link to, diskutuosime ir manome, kad reikės rasti konsensuą.

Rasti ne tik dėl vado ir kitų pareigūnų skyrimo, bet, kaip jūs ir minėjote reikšmę, atsižvelgiant į tai būtina reikės diskutuoti ir dėl Šaulių sąjungos karinio sparno, gynybinio sparno artėjimo prie Krašto apsaugos savanorių pajėgų. Manau, kad reikia dėlioti kompleksiskai, kaip tą darysime, atsižvelgiant į Šaulių sąjungos vietą ir gynybos sistemoje, ir krašto apsaugos sistemoje. Bet, kaip jūs ir sakote, turint omeny ir jos, kaip visuomenės organizacijos, reikšmę.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi V. Kamblevičius.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Ačiū gerbiamajam posėdžio pirmininkui. Gerbiamasis ministre, turbūt pritaršime įstatymo projektui, bet norėčiau paklausti. Šaulių sąjunga turėjo gana geras bazes, kurios pakankamai gerai tinka ir patriotiniam auklėjimui, ir apskritai jų veiklai. Kadangi visuomeninė organizacija nėra pasiekusi to masiškumo lygio, savaime suprantama, sunkoka jiems išlaikyti ir tas bazes. Tos bazės, šaulių namai, virtę ne visai pastatais, kurios atlieka savo paskirtį. Yra įvairių išnuomotų patalpų ir kultūros renginiams, galbūt ir barams, ir panašiai. Ar nemano, kad vis dėlto reikėtų valstybei per Valstybės investicijų programą prisidėti, sutvarkyti tuos pastatus, galbūt prisidėti prie jų išlaikymo, nes, kaip minėjau, jaunimas noriai eina, tik kai jie eina į tuos pastatus, jie yra ne visai tvarkingi? Ačiū.

R. KAROBLIS. Labai ačiū, atkreipsiu dėmesį į klausimą. Aš tiesiog noriu pabrėžti, kad finansavimas iš Krašto apsaugos ministerijos asignavimų Šaulių sąjungai tikrai yra gerokai padidėjęs, jeigu žiūrėtume į palaipsnio finansavimo didinimą.

O dėl pastatų ir tų bazių mes irgi turime žiūrėti racionaliai. Tai yra vėl, ypač jei kalbėtume apie bazes, kurios yra regionuose, mažuose, nedideliuose miestuose, rajonų centruose ir net mažuose miesteliuose, tai vėl klausimas, kaip racionaliau panaudoti, ir vėl lygiai tas pats, ta pati analogija ir su Krašto apsaugos savanorių pajėgų bazėmis, kurios yra. Galbūt galima tam tikra sintezė, suderinamumas, dalinimasis ir kiti panašūs dalykai. Turime ne tik bendrai rengti, bet ir individualiai žiūrėti, kas dedasi konkrečiame mieste, konkrečiame rajone.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis ministre, antri metai iš eilės iš valstybės biudžeto Krašto apsaugos ministerija gauna didesnę finansavimą. Aš norėjau jūsų paklausti, ar jūs irgi tokiu procentu ginate Šaulių sąjungą, ar galite įvardinti, kiek milijonų skiriama kiekvienais metais Šaulių sąjungai?

R. KAROBLIS. Aš negaliu dabar įvardinti, atsiprašau, tikrai neturiu duomenų su savimi, bet tikrai didėjimas iki šiol keleri metai iš eilės tai buvo didėjimas kartais.

Dar kartą grįžtu prie tų ne visai populiarių sprendimų. Mes turime racionalizuoti savo išlaidas, vengti dubliavimų, ypač tų, kurie yra susiję su Krašto apsaugos savanorių pajėgomis, ir tikrai turime sėsti ir žiūrėti, kaip padaryti integraciją, kad to nebūtų, aišku savaime, išlaikant ir visuomeninės organizacijos statusą. Tai yra kalbama ne tik apie pinigus ir apie jų sumas, bet ir jų panaudojimo efektyvumą.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Visi Seimo nariai paklausė. Dėkojame. Motyvai. Seimo narys J. Olekas. Motyvai už. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kaip ministras ir sakė, įstatymo pataisos daugiau techninio pobūdžio, jos susijusios ir su Konstitucinio Teismo sprendimu, kad atlyginimai turi būti nustatomi įstatyme, todėl aš tikrai kviečiu pritarti. Klausimai virto daugiau bendra pažintine forma, ar didėja išlaidos, kaip skiriamas vadas. Aš turiu pasakyti, kad ir šiandien vado kandidatūra derinama ir su Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu, ir tam galutinai pritaria Šaulių sąjungos suvažiavimas, bet, be abejo, tobulėjimui ribų nėra, visada galima svarstyti ir rasti naujus pasiūlymus.

Bet šiandien mes labai konkrečiai kalbame apie tai, kaip gaus atlyginimus dalis Šaulių sąjungoje dirbančių šaulių, kai keičiasi sistema? Todėl aš kviečiu pritarti pateiktam įstatymo projektui ir kuo greičiau pavasario sesijos pradžioje jį priimti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų niekas neužsirašė prieš. Siūlau balsuoti po pateikimo.

Balsavo 117 Seimo narių: už balsavo 116, susilaikė 1. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo, papildomas komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje kovo mėnesį.

10.26 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-308 (pateikimas)

Darbotvarkės 3 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-308. Pranešėjas – Seimo narys R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Labas rytas. Priiminėjant socialinį modelį praėjusių metų birželio mėnesį buvo priimti sprendimai dėl autorinių ir licencinių sutarčių apmokestinimo. Noriu pranešti Seimo nariams, kad praėjusios kadencijos Vyriausybės sudaryta darbo grupė tam prieštaravo, tačiau Socialinių reikalų ir darbo komitetas vis dėlto priėmė kitokį sprendimą. Dabar viešojoje erdvėje po įstatymo įsigaliojimo sausio 1 dieną kilo ganėtinais daug diskusijų. Buvo sudaryta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Kultūros ministerijos darbo grupė, veiklos grupė. Ji pateikė savo siūlymus. Aš, kaip Seimo narys, tuos siūlymus registravau, kad mes juos galėtume pradėti svarstyti tiesiog gražindami situaciją į tą, kuri buvo iki sausio 1 dienos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys K. Glaveckas, ruošiasi M. Bastys.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis pranešėjau, jūsų pateiktas įstatymo projektas iš tikro yra laukiamas daugelio žmonių arba tų kategorijų žmonių, kurie susiję su autoriniu darbu, tad aš, kaip finansininkas, visuomet klausiu, kiek tas kainuos? Kitaip tariant, žinoma, kad tas kainuos apie 3 mln. negautų pajamų į „Sodra“, ir kuo jūs žadate kompensuoti? Vis tiek tas klausimas vienaip ar kitaip iškils. Ačiū.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kadangi šiuo atveju mes turime pateikimą ir Vyriausybė bet koku atveju pateiks savo išvadą, kaip jau minėjau, šie pasiūlymai yra įteikti Socialinės apsaugos ir darbo ir Kultūros ministerijoms. Aš tiesiog nematau, kad dabar reikėtų labai stipriai ieškoti atsakymų į tą klausimą. Mes turėsime svarstyti, priėmimą pavasario sesijoje, turėsime Vyriausybės išvadą ir iš kur bus paimtos lėšos, manau, kad Vyriausybė ras atsakymą ir mums pateiks.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Bastys. Ruošiasi A. Armonaitė.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš tiesų suprantu tą situaciją, kokia dabar susiklostė šiuo atveju ir dėl sportininkų, ypač dėl klubinių komandų, kurios yra pasirašiusios kontraktus ne vieneriems metams, o dvejiems, trejiems ir daugiau metų. Šia prasme yra dvi problemos. Viena problema, kad žmonės, aišku, turi būti visiškai apdrausti, ir kai negauna darbingumo, gautų visą kompensaciją, kai negali dirbti. Kita vertus, yra įsipareigojimai, kurių šiuo atveju klubai negalės tinkamai įgyvendinti.

Prašom pasakyti, ar jūs nesvarstėte galimybes, kad tokio pobūdžio įstatymai įsigaliotų ne po pusės metų, ne po mėnesio, o po dvejų, trejų metų, kad galėtų visiškai prisitaikyti prie naujų sąlygų šiuo atveju, kai kalbame apie sportininkus? Dėkoju.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Šiuo konkrečiu atveju įstatymo projektas yra priimtas birželio mėnesį. Deja, Kultūros komitetui, kaip tikriausiai ir kitiems komitetams, „Sodra“ pranešė mums, kad informacijos apie šio įstatymo įsigaliojimą jie tiesiog neteikė. Priežastis, kodėl jie neinformavo visuomenės, suinteresuotų grupių, nėra išaiškinta. Tiesiog yra toks faktas, kad pusę metų buvo priimtas įstatymas ir apie jį nei asocijuoti sportininkai, nei sportininkai, nei kultūros žmonės nieko negirdėjo. Aišku, galima teigti, kad nežinojimas yra nežinančiojo problema, bet šitas ažiotažas, kuris kilo, kai buvo paviešinta, koks tas įstatymas buvo priimtas, kada įsigaliojo, sukuria tuos klausimus, kuriuos jūs dabar keliate. Todėl ši Vyriausybė ir mūsų Seimas turėtų laikytis logikos, kad nauji mokesčiai įsigaliotų po įmanomai ilgesnio laikotarpio ir visi būtų informuojami apie juos, kad prieš juos priimant būtų vieša diskusija ir t. t. Mes šiuo atveju sprendžiame klausimus, kurie yra paveldėti, priimti dar praeito Seimo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė A. Armonaitė. Ruošiasi R. J. Dagys.

A. ARMONAITĖ (LSF). Ačiū. Iš tikrųjų dėkoju jums, kad taip skubiai grįžote prie šio klausimo ir dar šiandien yra daromas pateikimas. Man atrodo, tai yra svarbu. Tačiau aš turiu klausimą dėl tų žmonių, kurie užsiima individualia veikla, turi verslo liudijimus. Jiems taip pat mokesčiai kilo.

Ar sutiktumėte, kad reikia taisyti ir šią situaciją? Mokesčiai kilo gal ne tiek daug, bet, pavyzdžiui, ekonomistas M. Frydmanas yra kalbėjęs apie *status quo* tironiją, kai iš lėto kylant mokesčiams, kylant reguliavimui žmonės tiesiog pripranta, lenkia nugaras ir jų iniciatyva yra ribojama. Galbūt reikėtų pataisyti ir individualios veiklos, verslo liudijimų ir kitų rūšių reguliavimą?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Aš panašaus klausimo klausiau Vyriausybės vadovo, Ministro Pirmininko. Jis patikino, kad į šiuos dalykus bus pažiūrėta kompleksiskai, paieškota tokio sprendimo, kuris būtų optimalus visais atžvilgiais, kad žmonės būtų apdrausti ir mokesčiai nejudėtų. Labai sunkus dalykas du dalykus padaryti kartu, bet iš tikrųjų noras yra rasti sprendimus, ir ši Vyriausybė tikrai pasiryžusi pačiu artimiausiu metu, iki pavasario sesijos, tą padaryti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. J. Dagys. Ruošiasi G. Skaistė.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėju, tiesiog norėčiau dėl informacijos pasakyti, kad tuo metu, kai buvo svarstomas šis įstatymo projektas praeitą kadenciją, visi, visos suinteresuotos pusės komitete dalyvavo, joms nebuvo tokia didelė paslaptis, kas čia daroma. Mano klausimas būtų organizacinis. Pateikimo metu, kai stabdėte socialinio modelio „Sodros“ dalį, sakiau, kad reikia stabdyti iš principo, jeigu visą modelį, viską stabdyti, nes tai yra kompleksas. Kaip tik vienas iš komplekso elementų buvo šita dalis. Jūs tada to nepadarėte, dabar mes gabaliukais mėginame jus peržiūrėti. Aš suprantu, kai opozicija, mes neturime kitos galimybės, teikiame pateikimą, kad Vyriausybė apsvarstytų. Vis tiek dabar Vyriausybė ateis peržiūrėti komplekso, bent jau toks jūsų pasiūlymas pavasario sesijoje. Kam mes dabar tą pateikimą darome, jeigu vis tiek toliau bus visas kompleksinis požiūris į „Sodros“ reformą?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Šitą pateikimą dabar galima vertinti kaip žinią, kad mūsų Seimui tai yra svarbu, kad bus rastas sprendimas, nes paliesta labai jautri grupė žmonių, kūrėjų, kuriems iš tikrųjų ta žinia yra labai svarbi.

Kitas klausimas, jūs žinote, aš pakartosiu, kad praėjusios Vyriausybės darbo grupė teikė analogišką pasiūlymą kaip ir šitos Vyriausybės veiklos grupė. Kalbant apie tai, kad galėjome padaryti taip arba anaip, tai jūs pats puikiai suprantate, prisimenate, kad kai mes balsavome, mums vos pakako balsų. Ir su jūsų, ačiū, pagalba mes nors kažkokią dalį šio socialinio modelio įstatymo sugebėjome atidėti. Mums tikrai labai nedaug trūko, kad mes nieko negalėtume padaryti, nes balsai buvo labai pasiskirstę.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė G. Skaistė. Ruošiasi R. Šarknickas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Man asmeniškai šiame Seimo darbe apskritai trūksta koordinavimo ir kokybės, nes mes jau turbūt trečią kartą svarstome klausimą, dėl kurio kažkodėl kažkas apskritai nesuprato, už ką balsuoja. Nors jūs sakote, kad įstatymas buvo priimtas birželio mėnesį, bet aš turiu priminti, kad gruodžio mėnesį lygiai taip pat buvo patvirtintas „Sodros“ biudžetas, kuriame visi tie rodikliai irgi buvo pakartoti, numatyti. Mes apie juos kalbėjome ir Socialinių reikalų ir darbo komitete, ir jūsų komiteto nariai, jūsų partijos atstovai (jų komitete yra trys) visą tą svarstymą tikrai žinojo. Mes jau Pagalbinio apvaisinimo įstatymą kartojojame, Civilinio proceso kodekso svarstymą kartojojame, dabar kartojame verslo liudijimų apmokestinimą. Ar nemanote, kad priimant įstatymus reikėtų daugiau koordinavimo tarp Seimo vadovybės, komitetų ir panašiai?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Jūs visiškai teisi. Mes turėjome situaciją, kai Vyriausybė buvo sudaryta gruodžio viduryje, turėjome situaciją, kai ministerijų kabinetai buvo sudaryti jau sausio mėnesį, kai kurių ministrų komandos suformuotos. Mes turime situaciją, kuri užprogramuota to, kad Seimo rinkimai vyksta vėlyvą rudenį. Aš tikiuosi, jeigu mes priimsime sprendimus dėl Seimo rinkimų datos pakeitimo, tokios situacijos ateityje nepasitaikys, kad sausio mėnesį įsigaliojantys įstatymai, kuriems priimti reikia naujos sudarytos Vyriausybės nuomonės, o Vyriausybė dirba kelias dienas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Iš dalies pritarčiau R. J. Dagio pasisakymui dėl socialinio modelio komplekso, tačiau vis dėlto, kadangi pats esu iš meno pasaulio, noriu padėkoti, kad greitai surea-

gavote. Matyt, tai rodo, kad visas biudžetas turėtų būti svarstomas, kuriamas pavasarij, ką mes esame numatę ir savo programoje. Dėkoju.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Aš iš tikrųjų dėkoju ne mums Seime, o ministerijoms, kurios faktiškai per kelias dienas sugebėjo sudaryti veiklos grupę ir skubos tvarka išnagrinėjo. Kaip minėjau, šitas įstatymo projektas yra rengtas ministerijos veiklos grupės. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėkojame Seimo nariui R. Karbauskiui. Dabar motyvai. Motyvai už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Iš tikrųjų drįstu pasakyti, kad R. Karbauskis stovėdamas šioje tribūnoje elgėsi kaip tikras krikščionis, prisipažįstantis klydęs, ir kartu kaip doras konservatorius, kuris sako, kad nereikia keisti to, kas iš tikrųjų gerai veikia, jeigu nieko geresnio nesugalvoji, nes ši tvarka buvo priimta dar 2009 metais konservatorių vadovaujamos Vyriausybės. Kviečiu pritarti dar kartą pabrėždamas, kad jeigu kas nors gerai veikia ir nieko geresnio sugalvoti nepavyko, tai keisti kaip ir nėra pagrindo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū. Pirmiausia norėčiau pradėti nuo to, kad šitą variantą pasiūlė mokslininkai, kurie siūlė visą socialinį modelį. Iš Vyriausybės atėjo jau be šitos nuostatos. Aš tikrai negalėčiau sutikti su kolega, kad ši sistema veikia gerai. Sistema veikia blogai, nes mes turime beveik 3 mlrd. skolos, ir tai prieštarauja pačių Valstiečių ir žaliųjų partijos programai. Man kyla klausimas, kaip didinsime pensijas ir aprėptį, jeigu į siūlymą, kad šitie žmonės šiandien mokėtų ir turėtų pensiją ateityje, jūs žiūrite tik per įmokų dalį. Mes turime galvoti apie socialines išmokas, kurias žmogus gauna, kai jis netenka tam tikrų savo pajėgumų, kai jis negali konkuruoti darbo rinkoje. Ši pataisa yra siūlymas, kad šiandien mes visi išlaikytume tuos, kurie nedalyvauja draudime arba dalyvauja labai mažai, o ateityje mūsų vaikai išlaikytų juos, kai jie sulauks pensinio amžiaus. Čia yra šios pataisos ydingumas.

Socialiniame draudime reikia visiems dalyvauti, nes po to mes stebimės, kodėl tokios mažos pensijos, kodėl tokios mažos išmokos. Bet mes, priimdami tokius sprendimus, tai ir darome, mes eįjome to link, tai buvo mokslininkų pasiūlymas. Visos interesų grupės dalyvavo diskusijoje, apie tai buvo daug kalbama, todėl man labai keista, kad programoje parašyta viena, o daroma visiškai kita. Tikrai negalėčiau pritarti, nes daug metų dirbu socialinio draudimo, socialinės aprėpties ir visų kitų dalykų srityje ir matau, kad mes darome vėl meškos paslaugą šitiems žmonėms. Pasakykime, kad mes jiems ateity nesiūlome pensijos, – štai šios pataisos esmė.

PIRMININKAS. Dėkoju už nuomones. Siūlau balsuoti po pateikimo. Kas už šį projektą?

Balsavo 114 Seimo narių: už – 94, prieš – 3, susilaikė 17. Po pateikimo pritarta.

Seimo narė R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu mes prašome Vyriausybės išvados, prašome dėl to priimti sprendimą.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkojame. Pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Papildomas komitetas. Ar turime pasiūlymų dėl papildomo komiteto? Nereikia. Gerai. Ačiū. Siūloma šį projektą svarstyti pavasario sesijoje. Dėkoju.

10.43 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4723(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau svarstysime darbotvarkės 5 klausimą – projektą Nr. XIIP-4723(2).

Posėdžiui pirmininkauti prašau Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją R. Baškienę.

PIRMININKĖ (**R. BAŠKIENĖ**, *LVŽSF*). Gerbiami Seimo nariai, noriu pakviesti... Jau pranešėme svarstomo klausimo pavadinimą – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekto svarstymo tęsinys. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją T. Tomiliną. T. Tomilino nėra. T. Tomilinas kviečiamas į tribūną pateikti komiteto išvadą. Priėmimo tęsinys.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Laba diena. Norėčiau priminti kolegoms, kad praeitą kartą, priimdami Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymą, mes diskutavome dėl Seimo nario K. Smirnovo pataisų ir joms buvo pritarta, neatsižvelgiant į pagrindinio Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą. Mes paprašėme... Aš komiteto vardu paprašiau pertraukos tam, kad mes galėtume suderinti susikirtusius interesus. Mes tai padarėme. Komitetas atliko darbą. Mes pasikvietėme Seimo narį K. Smirnovą, taip pat Sporto departamento atstovus, skyrėme tam gana daug laiko, ilgai diskutavome ir kartu vieningai komitete suformulavome naują išvadą, kuri yra kaip tik to pasiūlymo, kuriam buvo pritarta, suderinimo rezultatas, t. y. mes pagal Seimo statutą paprašėme pertraukos suderinti ir suderinome.

Taigi jums teikiama komiteto išvada dėl K. Smirnovo pasiūlymų.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pranešėjau, aš tiesiog noriu informuoti Seimo narius, kad 1 straipsnis buvo priimtas, 2 straipsnis – priimtas, 3 straipsnis – priimtas, 4 straipsnis – priimtas. Dėl 5 straipsnio komitetas siūlo suderintą formuluotę. Prašom pateikti komiteto išvadą.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Mes, siekdami suderinti įstatymo projekto priėmimo metu priimtus pasiūlymus, siūlome tikslinti 7 straipsnio 7 dalį, kad sudarytume galimybę visiems biudžetinių įstaigų darbuotojams didinti pastoviąją pareiginės algos dalį iki 100 %. Tai reiškia, kad...

PIRMININKĖ. Gerbiamas pranešėjau, o dėl 5 straipsnio? Pirmiausia pradėkime iš eilės.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip, taip. Aš labai atsiprašau. Dėl 5 straipsnio iš esmės yra analogiškas pasiūlymas. Pažodžiui pakartosiu tą patį, t. y. mes siūlome tikslinti 5 straipsnio 2 dalį (aš labai atsiprašau), kad sudarytume galimybę visiems biudžetinių įstaigų darbuotojams, o ne tik vienai trenerių grupei... Aš primenu, kad Seimas praeitą kartą iš esmės atsižvelgė į vienos interesų grupės pastabas dėl viso sisteminio projekto. Taigi mes siūlome sudaryti galimybę – tik galimybę, jokiū būdu ne prievolę, didinti pastoviąją pareiginės algos dalį iki 100 % pagal įstatyme numatytus kriterijus, nes gali būti įvairių situacijų gyvenime, kaip, pavyzdžiui, konkrečiai atsitiko su treneriais, kai treneriai pasakė: mes matome projektą ir akivaizdžiai jums, Seimui, signalizuojame, kad pagal šitą sisteminių projektą mūsų atlyginimai sumažės. Todėl mes po ilgų debatų komitete suradome kompromisą, pagal kurį numatoma, kad, atsižvelgiant į tam tikras aplinkybes, tarkim, jeigu mes norėtume atsižvelgti konkrečiai į trenerių situaciją, jų darbo specifiką, įstatyme būtų jokiū būdu ne pareiga, o tiktai galimybė teisiškai išplėsti darbo užmokesčio pastoviąją dalį iki 100 %.

PIRMININKĖ. Ačiū. Trumpa komiteto išvada, taip?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip, toks yra komiteto suderintas variantas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už dėl šios komiteto išvados – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes susiduriame su tokia gana sudėtinga situacija. Kadangi mes labai prieštaringai nubalsavome praėjusį kartą, aišku, dabar, derindami tas dvi nuostatas, idealaus varianto mes tikrai nepasieksime. Tai, kas yra pasiūlyta, iš principo yra ganėtinai ydinga, nes mes leidome, norėdami suderinti nuostatas, kad priedus mokėtų iki 100 %. Aš manau, kuo greičiau šitos nuostatos reikės atsisakyti – artimiausiu laikotarpiu registruojant pataisais ir visa kita, ir panašiai, nes tiesiog priedų lentelė netenka jokios prasmės. Bet jeigu mes iki kovo mėnesio nepriimame suderinto kokio nors projekto, susiduriame su kita problema, kad tiesiog nebus teisinio pagrindo dėl 170 tūkst. darbuotojų elgtis vienaip ar kitaip: arba mokėti priedus, arba priimti į darbą. Dabar iš tų dalykų turime rinktis, kaip tokiam kompromisui šioje stadijoje gal ir galima būtų pritarti, žinant, kad mes padarome sistemą labai ydingą, ir gaila, kad Seimas balsavo kitaip, nei Socialinių reikalų ir darbo komitetas pasiūlė iš karto. Mes padarome ydingą sistemą, daug blogesnę, nei turėjome ją anksčiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Pirmininke, aš dėl viso projekto užsiregistravau, dėl šitos...

PIRMININKĖ. Kas užsirašė dėl šito pasiūlymo? J. Liesys dėl pasiūlymo?

T. TOMILINAS (LVŽSF). K. Smirnovas užsirašė dėl pasiūlymo.

PIRMININKĖ. Ne, ne, prieš dėl šio pasiūlymo.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke, aš vis dėlto noriu pasiklausti. Seimas pritarė balsuodamas K. Smirnovu pataisoms, dabar komitetas aiškina, kad jis yra viršesnis už Seimą. Tai

dabar deriname pozicijas ir turėsime vėl iš naujo balsuoti. Todėl aš manau, kad čia nėra suderinami dalykai, mes Seime apsisprendę. Ten kas? Yra pasakyta, kad didės algos arba mažės algos. Tikrai nėra taip. Nėra to, kas pažadėta mokytojams, ir nėra to, kas pažadėta treneriams.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Gerbiamieji kolegos, prašau balsuoti dėl komiteto pasiūlymo dėl 5 straipsnio.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 97, prieš nėra, susilaikė 10. Pasiūlymui pritarta. Gerbiamieji kolegos, dėl viso 5 straipsnio su pasiūlymu. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu. Dėkoju. 5 straipsnis priimtas.

6 straipsnis. Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nebuvo ir jam jau buvo pritarta praėjusiam mūsų posėdyje.

7 straipsnis. Prašome pateikti komiteto suderintą siūlymą.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Komitetas... Čia aš pristatau iš esmės tą patį pasiūlymą. Mes pagal esmę jau už jį balsavome, tačiau jame dar atsiranda dalis, kuri labai aiškiai reglamentuoja trenerio pareiginės algos pastoviosios dalies didinimo kriterijus, atsižvelgiant į trenerių turimą kvalifikacinę kategoriją. Šitas pasiūlymas susijęs su analogišku prieš tai priimtu. Ir aš noriu pabrėžti, kad tada nebuvo duota dėl motyvų kalbėti K. Smirnovui. Tiesiog gal būtų galima ir jis toliau pakomentuoti, jeigu tai būtų įmanoma.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi yra tik norintys kalbėti už, gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime bendru. Kęstuti, jūs būtinai norite kalbėti? (*Balsai salėje*) Sutariame bendru sutarimu.

Dėl 7 straipsnio priėmimo su... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dar yra antras komiteto siūlymas dėl suderinimo. Vietoj 80 % – 100 %.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Tai yra analogiškas siūlymas, tik jis kartojamas daugybėje...

PIRMININKĖ. Atitinkama procentuotė kartojama kituose straipsniuose.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėl viso 7 straipsnio norinčių kalbėti nėra. Galime priimti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū.

8 straipsnis buvo aptartas, bet yra dar vienas suderinimas dėl 5 punkto.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip, suderinimo esmė yra... Kadangi mes šiuo suderinimu suderinom K. Smirnovą pasiūlymą ir Vyriausybės poziciją, tai mums reikia priimti sprendimą prieš tai Seimo priimtą K. Smirnovą pasiūlymą jau išbraukti. Vėgi aš apeliuoju į Kęstutį, kad jis parodytų Seimui, kad pritaria tokiai pozicijai ir iš esmės pagal esmę atsiima savo buvusį pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis pranešėju, tikrai aš viską teisingai padarysiu ir kaip posėdžio pirmininkė suteiksiu žodį.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerai.

PIRMININKĖ. Jūs atsiimate ankstesnį?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Iš esmės.

PIRMININKĖ. Sutinkate su pasiūlymu? Bet ar yra nuomonė už, nuomonė prieš dėl šio komiteto pasiūlymo? (*Balsai salėje*) Nėra.

Daugiau pasiūlymų dėl 8 straipsnio nebuvo. Ar galime bendru sutarimu priimti 8 straipsnį? Galime.

9 straipsnis buvo priimtas. 10 straipsnis. Priimtas. 11 straipsnis. Priimtas. 13 straipsnis. Priimtas. 14 straipsnis. Taip pat buvo komiteto suderintas pasiūlymas. Prašome pristatyti dėl 7...

T. TOMILINAS (LVŽSF). Čia yra analogiška situacija. Kadangi per praeitą balsavimą mes pritarėme visiems K. Smirnovą siūlymams, įskaitant šeštą priedą, tai šiandien, kadangi mes priimame sisteminį sprendimą, mums to šešto priedo išskirtinai treneriams nebereikia ir su tuo sutinka K. Smirnovas, kuriam vis dar nėra žodžio, deja.

PIRMININKĖ. Ir taip pat prašome, kolegos, ar dėl šio pasiūlymo yra norinčių kalbėti už ir prieš? (*Balsai salėje*) Nėra.

Kitas pasiūlymas buvo dėl šio straipsnio 11 punkto.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Socialinių reikalų ir darbo komitetas taip pat turi kitą formuluotę.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Čia yra techninio pobūdžio. Tiesiog buvo rasta komiteto sekretoriato klaida ir ji yra ištaisoma.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių kalbėti dėl šio pasiūlymo nėra. Komitetas pritaria ir mes, galime sakyti, bendru sutarimu. Ar yra norinčių kalbėti dėl viso straipsnio priėmimo? (*Balsai salėje*) Nėra. (*Balsai salėje*) 14 straipsnis priimtas.

15 straipsnis. Buvo priimtas. 16 straipsnis. Buvo priimtas. 17 straipsnis.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. 8 punktas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Dėl 8 punkto ta pati situacija.

PIRMININKĖ. Komiteto siūlomas suderinimas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip, komiteto siūlomas suderinimas yra iš esmės perdaryti K. Smirnovo pasiūlymą. Ir siūlau pritarti, kaip buvo analogiškai pritarta prieš tai visiems komiteto pasiūlymams.

PIRMININKĖ. Kartu antrasis komiteto pasiūlymas dėl įstatymo projekto 18 straipsnio 5 dalies. Jūs taip pat... Čia šalia einantys.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Čia yra perteklinė nuostata ir tie dalykai susiję.

PIRMININKĖ. Norinčių kalbėti už ar prieš dėl šių pasiūlymų nėra. Dėl viso straipsnio? Galime priimti. (*Balsai salėje*) 17 straipsnis priimtas.

Toliau, gerbiamieji kolegos, eina priedas, pasiūlymų nebuvo ir mes juos priimame iki (tuoj atsiversime įstatymą, jis didžiulis)...

T. TOMILINAS (LVŽSF). Mes ką tik pritarėme, kad priedas būtų išbrauktas, bet turbūt...

PIRMININKĖ. Čia priede.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Priedo 37 puslapyje.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip, yra siūloma išbraukti visą priedą, nes, kaip minėjau, komitete pasiektas kitas suderinimas, atitinkantis K. Smirnovo pasiūlymo esmę.

PIRMININKĖ. Taip, ar yra nuomonė už, nuomonė prieš dėl šio komiteto pasiūlymo? Nėra. Taip, ačiū.

Ir šeštas priedas. Jūs jau jį pakomentavote. Pakomentavote kartu.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Taip. Daugiau pasiūlymų... (*Balsai salėje*) Gerbiamieji kolegos, aš, kaip posėdžio pirmininkė, tiesiog turiu informuoti, kad yra gautas E. Jovaišos pasiūlymas. Ar E. Jovaiša dėl priedo, kur kalbama apie antrą kategoriją, kad būtų įrašyta 13, šiuo metu atsiima?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kovo mėnesį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Negalime svarstyti, nes komitetas nesvarstė. (*Balsai salėje*) Ir ne laiku buvo pateiktas.

Žodis. Prašau įjungti E. Jovaišos mikrofoną, kad nekiltų jokių nesusipratimų šiuo klausimu.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, suderinus tenka atsiimti ir kovo mėnesį mes tą klaidą ištaisysime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ačiū pranešėjui. Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Už – V. Sinkevičius. Gerbiamasis Tomai Tomilina, galite sėsti į savo darbo vietą.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Iš tiesų aš kviečiu kolegas pritarti. Pirmiausia šis įstatymas labai svarbus regionams, nes yra galimybė, kad kils atlyginimai būtent darbuotojams savivaldybėse ir regionuose, tai yra ypač svarbu. Mes žinome, kad specialistus yra sunku pritraukti į regionus, ir vienas iš pirminių dalykų yra atlyginimai. Kviečiu kolegas pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, iš tiesų dėl šio priimamo įstatymo gali šiek tiek pakilti kai kurių ne per daugiausiai apmokamų biudžetinių darbuotojų atlyginimai.

Bet vis dėlto projektas turi daugybę trūkumų. Visų pirma jisai padaro apmokėjimo sistemą pakankamai neapibrėžtą. Pažiūrėkime, štai ta atlyginimų koeficientų nuolatinė dalis – gali dėl kvalifikacijų, dėl kitų dalykų 65 plus 20 % prisidėti. Toliau kintamoji dalis – dar 50 %, ir čia jau labai priklausys nuo darbuotojo vertinimo. Kas suformuoja vertinimo komisiją? Atitinkamos įstaigos vadovas. Ši aplinkybė gali lemti, kad darbuotojų atlyginimas labai priklausys nuo tos įstaigos

vadovo, nes jis turi galimybę suformuoti atitinkamą komisiją. Mes, užuot sprendę kitaip, kad numatytume didesnius pagrindinius atlyginimų koeficientus, dabar padarome sistemą tokią labai neapibrėžtą.

Ir dar viskas labai priklausys, kokią mokes fondo atsargą turi ta ar kita biudžetinė įstaiga. Jeigu ji turi pinigų atsargą, be abejo, ten lengva ranka bus fiksuojamos ir aukštesnės kvalifikacijos, ir geri vertinimai, ir atitinkamai atlyginimų sistema nusistovės pakankamai gera. Tos institucijos, kurios tokių galimybių neturės, turės verstis su varganais atlyginimais. Žodžiu, mes iš esmės persrašome buvusį ydingą Vyriausybės nutarimą ir taip užsidedame paukščiuką, kad įvykdėme Konstitucinio Teismo nutarimą. Bet nei buvusi Vyriausybė, nei dabartinė valdančioji koalicija, naujoji...

PIRMININKĖ. Ačiū, jūsų laikas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). ...manau, reikiamai šito klausimo neišsprendė.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Atsisakau.

PIRMININKĖ. Atsisako kalbėti. Nuomonė už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Dar kartą pasinaudosiu proga ir paraginsiu kolegas pritarti įstatymo projektui. Praėjusią kadenciją buvo šiokių tokių darbo spragų ir todėl mes priimame šitą įstatymą tik dabar. Bet aš noriu pabrėžti, kad įstatymu tikrai kokybiškai, naujai pažiūrima į situaciją, į biudžetinių situaciją, ir nereikia kalbėti, kad tai yra ydingo nutarimo Nr. 511 atkartojimas. Patikėkite, ne. Atsirado labai modernių būtent derybų galimybes išplečiančių nuostatų, pavyzdžiui, kaip yra nustatoma pareiginės algos bazinė dalis, ji pagaliau bus nustatoma nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje, ne pagal vieno ar kito administracinio sprendimo nurodymus. Tai yra tikrai *know-how*, tai yra naujas, šviežias gūsis, ir aš manau, kad mes judėsime pagaliau sutartinių santykių link. Ir taip žirklys, įvairūs priedai taps mažiau svarbūs, o derėjimasis, derybos darbo vietoje, sektoriuose, taps vis labiau svarbūs dalykai. Aš manau, kad augant mūsų ekonomikai, jos galimybėms, privalomai turės didėti ir žmonių atlyginimai, o tai iš esmės atitinka pagrindinį jūsų vienos ir kitos pusės tikslą, t. y. migracijos stabdymą. Ačiū. Prašau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – R. Juška. Prašom.

R. JUŠKA (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, kreipiuosi, nes pusė Seimo narių yra vienmandatininkai, kurie neabejotinai, manau, susidūrė ir susidurs su šia problema, grįžę į savivaldybes, kai bus klausama, kaip įgyvendinti šitą įstatymą. Retai tenka matyti taip nekokybiškai parengtų įstatymo projektų, kad savivaldybėje jo įgyvendinimas tampa faktiškai neįmanomas. Paminėsiu porą momentų. Po tiesioginių merų rinkimų Vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio 16 punktą reglamentuoja: meras, mero pavaduotojas, priima į pareigas ir atleidžia iš jų savivaldybės biudžetinių įstaigų, išskyrus švietimo įstaigas, vadovus, įgyvendina kitas funkcijas, susijusias su šių visų biudžetinių įstaigų vadovų darbo santykiais, Darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Įvertinus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje formuojamas nuostatas, biudžetinės įstaigos vadovas tvirtina biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigybės aprašymus, o biudžetinės įstaigos vadovo pareigybės aprašymą tvirtina į pareigas priimanti savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija. Minėtu atveju tai yra savivaldybės taryba.

Kyla natūralus klausimas, kaip į jį teks atsakyti: kas tvirtina vadovų pareigybės aprašymus, įsigaliojus šiam įstatymui? Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų apmokėjimo įstatymo projekto 7 straipsnio 9 dalyje rašoma: „Biudžetinės įstaigos darbuotojų pareiginės algos pastovios dalies koeficientą nustato biudžetinės įstaigos vadovas, o biudžetinės įstaigos vadovo – savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija.“ Bet pagal dabartinį Savivaldos įstatymą...

PIRMININKĖ. Jūsų laikas baigėsi.

R. JUŠKA (*LSF*). ...nustato meras. Žodžiu, visiškai neaišku, kur savivaldybės taryba, kur meras? Visiški prieštaravimai. Todėl ar bus kviečiami neeiliniai savivaldybių tarybų posėdžiai ir kaip bus nustatomos tos tvarkos? Meras ar taryba? Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Dėl šito įstatymo pasisakau už vien tik dėl to, kad jis leis naujiems darbuotojams, priimtiems į darbą biudžetiniame sektoriuje, ap-

skaičiuoti atlyginimus. Nes jeigu jis nebūtų priimtas, mes tikrai sukeltume tam tikrą chaosą dėl darbo užmokesčio nustatymo biudžetiniame sektoriuje dirbantiems darbuotojams šiais metais ir vėliau. Bet noriu atsakingai pasakyti, kad šitas įstatymo projektas, kuris šiuo metu priimamas, yra visiškai nemodernus. Mes dabar sukūrėme darbo apmokėjimo sistemą tokią, kad vėl vadovai maždaug du trečdalius atlyginimo galės nustatyti pagal tam tikrus nenustatytus kriterijus. Pagal simpatijas, antipatijas. Šitas įstatymo projektas buvo parengtas jau 2014 metais specialistų, ekspertų. Bet tuo metu buvo apskaičiuota, kad jo įgyvendinimas būtų kainavęs 450 mln. litų, todėl jis buvo tobulinamas. Ir, aš manau, patobulintas įstatymo projektas kaip tik eliminavo tam tikrus vadovų piktnaudžiavimus, nustatant atlyginimus, pavyzdžiui, darbuotojams, kurie turi tą pačią kvalifikaciją, tą patį stažą valstybės tarnyboje, bet dirbantys kitose biudžetinėse institucijose, gauti skirtingus atlyginimus, kur kai kada atlyginimai skyrėsi jau ne procentais, bet keliais kartais. Bet šiuo metu mes, dabar jį priimdami, faktiškai vėl grįžome į seną situaciją, į dar blogesnę, nes du trečdalius atlyginimo bus galima nustatyti kintamojoje dalyje. O buvo noras, kad būtų 65 % pastoviosios dalies ir 35 % kintamosios dalies. Bet, kaip matome, kito pasirinkimo neturime, reikia balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš irgi galiu sveikinti norą sistemiskai pažvelgti į visą valstybės tarnyboje dirbančių darbuotojų darbo užmokesčio klausimą, taip pat ir į visą viešąjį sektorių. Aš taip pat sutinku, kad atlyginimų sistema turi būti aiškiai orientuota į rezultatus, ir šiuo požiūriu tą logiką aš galiu sveikinti. Tačiau dar vienas aspektas, apie kurį aš norėčiau pakalbėti, pritarus atskirų Seimo narių pataisoms, vis dėlto nėra sisteminio požiūrio. Kalbu apie tokią svarbią profesiją kaip mokytojo, kuri pagal šį įstatymą, dėl kurio mes dabar balsuosime, yra prilyginama nekvalifikuotiems darbuotojams. Tik darbininkams pagal šį įstatymą ir, deja, turiu konstatuoti – ir mokytojams šalia darbininkų, bus neleidžiama nustatyti kintamosios dalies. Atleiskite, kolegos, jau sakiau per praeitą posėdį, pasikartosiu, tai yra meškos paslauga visai švietimo sistemai. Nes, kitaip tariant, mes siunčiame labai blogą signalą geriausiems mokytojams arba norintiems, arba galbūt svajojantiems tapti mokytojais. Žiūrėkite, jūsų kvalifikacija, jūsų pasiekti rezultatai, jūsų sėkmės istorijos neturės tokios reikšmės. Mes penkiems mokytojams per metus atrandame premijas, kad pagerbtume geriausius. Dabar, neleiddami nustatyti kintamosios dalies, mes tūkstančiams mokytojų Lietuvoje sakome: žiūrėkite, nesiskaito jūsų pasiekti rezultatai, jūsų auklėtinių rezultatai ir t. t. Štai šiuo atveju man yra labai gaila, kad mėginimas sistemiskai mokytojus įtraukti į visą viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimų sistemą baigėsi štai tokiu gėdingu, mano supratimu, rezultatu. Todėl aš negaliu balsuoti už šį projektą.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų, mielieji kolegos, nėra, matyt, istorijoje nė vieno tokio momento, kad mes, priėmę vieną ar kitą įstatymą, jo ateityje nekoreguotume ar netaisytume. Todėl šiame įstatyme yra tam tikrų, sakyčiau, gal taisytinų dalykų ir trūkumų, tačiau reikia sveikinti tuos, kurie padarė pirmą žingsnį ir pateikė šio įstatymo pataisą, todėl, aš sakyčiau, ateityje gal ir reikės kai ką pataisyti, bet šiuo momentu visus kviečiu solidariai palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, šiame įstatyme, be minėtos vienintelės pataisos, kuri leidžia derėtis dėl darbo užmokesčio profesinėms sąjungoms, aš tikrai nematau jokių plusių. Tai yra sugadintas Vyriausybės 511 variantas. Atkreipkime dėmesį, prirašyta jame daug visokių nuostatų. Žiūrėkime į lentelę. Koeficientus tas pačias pareigybes užimantiems žmonėms leidžiama koreguoti nuo 150 %, skiriasi pusantro karto, savivaldybės įmonėms – tris su puse karto – nuo 3 iki 10, iki 15. Ką tai reiškia? Reiškia, kad nėra jokios sistemos vienodumo. Kaip nori, taip ir daryk – vadovas nusprendžia.

Maža to, dabar balsuodami salėje, mes padarėme dar vieną landą, paneigdami priedus, galimybes kelti 20, 30, 40 %, pasakėme, kad galime 100 % dar pridėti visiems įstaigos vadovo valia. Tai jau čia turime trijų su puse karto žirkles, plius dar 100 % tas žirkles galime padidinti. Šitą įstatymą būtų galima apibrėžti dviem sakiniiais, kaip mes reguliuojame: pagal kolektyvinius susitari-

mus, jeigu jie tokie bus, kuo aš tikrai dar nesu įsitikinęs, ir vadovo valia. Ir viso kito daugiau nerašyti. Kiek turi darbo užmokesčio, kaip nori, taip surašyk. Kam imitacija tos audringos veiklos, kurią mes paneigiame savo konkrečiais skaičiais, kuriuos mes įdėjome? Aišku, mes negalime palikti žmonių ant ledo šiuo metu, bet kad jis nieko naujo neatneša, tik pablogina situaciją, tai yra visiškai akivaizdu. Tikrai tokios kokybės aš nelinkėčiau ateityje. Tiesiog mes imituojame veiklą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų laikas... Ačiū, gerbiamieji kolegos, už išsakytas nuomones už ir prieš. Kviečiu visus balsuoti dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių: už – 73, prieš – 7, susilaikė 35. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4723) priimtas. (*Gongas*)

11.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-4806(2) (svarstymas)

Gerbiamieji kolegos, grįžtame prie darbotvarkės 4 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Svarstymo stadija. Norime išklausti komitetų išvadas. Pagrindinio Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą pateikia V. Bakas. Jis jau tribūnoje. Ačiū. Tik komiteto išvadą pateikite, po to papildomi komitetai pateiks savo išvadas, o po to jūs vėl pristatysite pasiūlymus.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Komitetas svarstė Nacionalinio saugumo strategijos projektą tris kartus. Iš viso gavome virš 200 pasiūlymų ir pastabų iš universitetų, iš gyventojų, iš komitetų. Stengėmės plačiai įtraukti visuomenę į mūsų nacionalinio saugumo klausimų sprendimą. Iš tiesų pritarta daugiau kaip 40-čiai pastabų. Pirmasis komiteto posėdis buvo 2016 m. gruodžio 28 d., pritarta Nacionalinio saugumo strategijos projektui. Antrasis posėdis buvo po to, kai įvyko susitikimas su Seimo Pirmininku, t. y. 2016 m. sausio 11 d., kuomet Seimo Pirmininkas išklausė tiek Vyriausybės narių, tiek...

PIRMININKĖ. Jūs pristatykite tik komiteto išvadą.

V. BAKAS (LVŽSF). Taip, pritarta bendru sutarimu. Šiandienos komiteto išvada – taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar į tribūną kviečiu Kultūros komiteto pranešėją V. Juozapaitį. Jo nėra. Kas Kultūros komiteto išvadą gali perskaityti? R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Sveiki, kolegos. Nutarimo „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo projektui Nr. XIIP-4806 bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pristato A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiamieji kolegos, komitetas apsvarstė ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Švietimo ir mokslo komiteto išvada, pirmininkas E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Užsienio reikalų komiteto išvada, J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Užsienio reikalų komitetas gruodžio 21 dienos posėdyje svarstė Nacionalinio saugumo strategiją. Komitetas pateikė dėl strategijos devynis pasiūlymų papildymus, leiskite paminėti tik esminius, kuriems vėliau taip pat pritarė Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas.

Visų pirma noriu paminėti Užsienio reikalų komiteto siūlymą papildyti 14 punktą ir praplėsti sąrašą rizikos veiksnių tokia grėsme kaip vertybių krizė. Šiuo metu galiojančioje strategijoje vienu iš vidaus rizikos veiksnių, kuriems nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos turi skirti ypatingą dėmesį, yra įvardinama vertybių krizė, kurios turinys yra išplėstas apibrėžime. Komiteto nuomone, valstybės saugumas ar jos apginamumas nėra įmanomas be valstybėje gyvenančių žmonių vidinio saugumo ir pagarbos jausmo. Šiuo metu galiojančios strategijos iškelta grėsmė nėra išnykusi, kad būtų galima neidentifikuoti ir vertybių krizės, kaip rizikos veiksnio, kuriam turi būti skiriamas ypatingas dėmesys užtikrinant valstybės saugumo interesų apsaugą.

Komitetas taip pat siūlo pakeisti, papildyti strategijos 18.1 pirmą papunktį, kuriame kalbama apie krašto apsaugos finansavimą. Noriu priminti, kad 2016–2020 metų kadencijos Seimas pirmuose posėdžiuose priėmė rezoliuciją „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“ ir rezoliuciją „Dėl strateginės Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų partnerystės“, kuriose pakartojome Lietuvos išipareigojimą įvykdyti – 2018 metais skirti 2 % šalies bendrojo vidaus produkto krašto gynybai. Toks išipareigojimas numatytas ir Vyriausybės programoje, todėl pasiūlėme pakeisti anksčiau buvusį terminą ir numatyti 2018 metus kaip galutinius 2 % išipareigojimams įgyvendinti. Komitetas taip pat mano, kad strategijoje, kuri numato ilgalaikius valstybės raidos tikslus, būtina įtvirtinti valstybės išipareigojimą ir toliau nuosekliai didinti išlaidas šalies gynybai po 2018 metų.

Taip pat komitetas siūlė pakeitimą ir strategijos 18.4 pirmame papunktyje. Laikomės nuomonės, kad strategijoje būtina išdėstyti aiškia Lietuvos poziciją, kuri išsakoma visuose Europos Sąjungos ir NATO formatuose dėl siekio glaudinti Europos Sąjungos ir NATO bendradarbiavimą, stiprinti Europos Sąjungos gynybos pajėgumus, tačiau būtinybę kartu išvengti nereikalingo NATO struktūrų dubliavimo.

Ir noriu paminėti dar vieną siūlomą komiteto papildymą. Lietuva yra aktyvi tarptautinės bendrijos narė, prisidedanti prie teise ir teisingumu pagrįstos tarptautinės tvarkos kūrimo, taikos ir stabilumo palaikymo, todėl jau šiuo metu Seimas yra įtvirtinęs galimybę Lietuvos kariniams vienetams iki 2017 m. gruodžio 31 d. dalyvauti Jungtinių Amerikos Valstijų vadovaujamos koalicijos karinėje operacijoje „Igimtas ryžtas“. Lietuvos išipareigojimas dalyvauti strategijos 18.62 papunktyje įtvirtintais tikslais buriamose koalicijose ir ateityje...

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. BERNATONIS (*LSDPF*) ...komiteto nuomone, turi būti įtvirtintas ir strategijoje, todėl siūloma praplėsti minimą papunktį. Komitetas, kaip minėjau, pasiūlė 9 pakeitimus. Kadangi jiems buvo pritarta, komitetas bendru sutarimu pritarė strategijai.

PIRMININKĖ. Dėkoju jums. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą pristatys P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, komitetas bendru sutarimu pritarė pagrindiniam komitetui Seimo nutarimo projektą tobulinti atsižvelgiant į Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, išklaustytos komiteto išvados. Diskusija. Dabar pasitarkime. Diskusijoje kalbėti užsirašė 12 Seimo narių. Ar mes apribojame laiką, ar mes sutariame, kad kalba po vieną iš frakcijos? Kokie būtų siūlymai? (*Balsai salėje*) Laiką? Gerai. Tada sutariame taip. Ar tinka 40 minučių? (*Balsai salėje*) Siūlykite kitą laiką – 30 minučių. (*Balsai salėje*) Girdžiu 30 ir kiti – 40. Gerai. Kas už tai, kad 30 minučių, spaudžia mygtuką pliusą, kas už tai, kad 40, minusiuką. Ir diskutuosime pagal užsirašytą eilę. Už – 30 minučių, prieš – 40.

Seimas apsisprendė diskutuoti 30 minučių. Už tai balsavo 56 Seimo nariai. Kad diskutuotume ilgiau, manė 24 Seimo nariai. Dabar pagal sąrašą. Laurynas Kriščiūnas – Tėvynės sąjunga. L. Kasčiūnas, labai atsiprašau. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Tai aš dabar 30 minučių turiu? Ne, aš pajuokavau. Aš pasistengsiu labai trumpai ir glaustai.

Iš tiesų mes dabar kalbame apie dokumentą, kuris stipriose Vakarų valstybėse yra visų dokumentų hierarchijos viršūnėje, ir taip, kaip Didžioji strategija Jungtinėse Amerikos Valstijose, taip

mes turime savo Nacionalinio saugumo strategiją ir iš jos jau išeina kiti programiniai sektoriniai dokumentai, pagal kuriuos, bent jau vadovaujantis tokia logika, turėtų vystytis mūsų valstybės politikos planavimas. Aš tikiu, kad mes tokiu žingsniu ir žengsime.

Iš tiesų šitas dokumentas ne tik dengia tuos tradicinės karinės saugumo problematikos aspektus, prie kurių mes esame pripratę (aišku, jis tam skiria didelį dėmesį), bet šalia Lietuvos apginamumo NATO vaidmens regione stiprinimo mes kalbame ir apie tokius dalykus, kaip socialinė atskirtis, ir matome tai kaip saugumo problemą. Regioninė atskirtis, kai mes virstame vieno miesto valstybe, ir kaip tą reikėtų pristabdyti. Mes kalbame apie demografines problemas. Turėkite galvoje, kad mūsų visuomenės demografinė pusiausvyrai reikia, kad vienai šeimai tektų 2,11 vaiko, šiandien mes turime 1,5 skaičių ir tai jau yra saugumo problema.

Šiuo atveju dokumentas yra tikrai kompleksinis, visa apimantis ir turintis bendrą sisteminių požiūrį. Kartu šis dokumentas, vertinant šiandienines aplinkybes, turi labai svarbią žinutę. Mes esame suformulavę tokį dokumento teiginį, kad Lietuvos valstybė turi užtikrinti tolygų finansavimo didinimą. Ką tai reiškia? Tai reiškia, jog 2020 metais, jeigu mes išlaikysime tokį finansavimo lygį, koks yra dabar, mes turėsime 2,5 % nuo bendrojo vidaus produkto. Šiandieniniame politiniame kontekste, kai naujasis JAV Prezidentas mums aiškiai signalizuoja, kad jis laukia didesnio įnašo iš visų NATO valstybių, mūsų žinutė yra labai svarbi ir labai tiksli. Tai irgi yra labai svarbus šios strategijos aspektas.

Šiaip vyko labai rimtas komandinis darbas. Aš labai noriu padėkoti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkui už atvirumą, už kompromiso paieškas. Mūsų frakcija buvo labai aktyvi teikiant pasiūlymą, iš esmės visi pasiūlymai buvo išdiskutuoti ir jiems buvo pritarta. Ačiū už tai. Reikia padėkoti ir komiteto biurui už tą juodą darbą.

Bet kas svarbiausia? Šio dokumento priėmimu reikalai neturi užsibaigti, tai turi būti gyvas dokumentas. Mes, Seimas, galbūt per Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą turime tapti ta platforma, galbūt visuomenine platforma, įtraukiant analitinius centrus, universitetus, mūsų politologus, ekspertus, kad mes sukurtume tokią platformą, kuri prižiūrėtų, kaip yra įgyvendinamas šitas dokumentas. Tada mes turėsime ir galią kontroliuoti mūsų Vyriausybę, ar viskas vyksta pagal planą.

Lygiai taip pat šios dienos sprendimo išvada yra ta, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas rekomenduos mūsų parlamentinėms politinėms partijoms atnaujinti savo susitarimą gynybos srityje pagal tas nuostatas, kurios yra įtvirtintos Nacionalinio saugumo strategijoje, ir siekti, kad 2020 metais mūsų gynybos finansavimas siektų 2,5 % bendrojo vidaus produkto. Tai būtų irgi labai svarbus signalas esant dabartinei geopolitinei raidai ir situacijai.

Taigi aš čia turbūt ir sustosiu. Noriu visus paraginti vieningai priimti ir paremti šitą dokumentą, kuris tikrai yra solidus, išbaigtas, ir linkiu visiems sėkmės. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju L. Kasčiūnui. Kviečiu į tribūną A. Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už repliką. Kolega iš kairės ką tik pasakė, kam čia šnekėti. Apie nacionalinį saugumą reikia šnekėti. Ne D. Kreivį turėjau galvoje, o P. Gražulį. Patikslinu. (*Balsai salėje*) Apie nacionalinį saugumą iš tikrųjų reikia šnekėti ir šnekėti tiek, kiek reikia tam nacionaliniam saugumui. Visus metus prie tos strategijos buvo dirbama ir Seimas turėjo sudėti pasakutinius *štrichus*. Ko gero, pirmą kartą svarstant buvo jaučiamas gana aktyvus institucijų dalyvavimas, tik tiek, kad strategija yra toks dokumentas, į kurį ne visi gali pakliūti, kad ir kokie svarbūs būtų, tačiau tam yra Vyriausybė, kuri kartu su Seimu priima ir tvirtina ilgalaikes valstybės saugumo tvirtinimo programas ir kitus dokumentus. Nacionalinio saugumo strategija yra įgyvendinama būtent per juos.

Šiame projekte (jau buvo minėta) daug kas buvo atnaujinta, aš nesikartosiu, tačiau svarbu ne tik įrašyti ir patvirtinti, bet ir vykdyti. Nacionalinio saugumo strategijoje keliose vietose minima ir Rusija. Iš tikrųjų, ko gero, plačiausiai kalbama apie konvencines karines grėsmes, kurias kelia Rusijos Federacijos pasirengimas ir valia naudoti karinę jėgą siekiant savo tikslų, karinių pajėgų telkimas, plėtra Lietuvos kaimynystėje. Iš tikrųjų toms grėsmėms valdyti ir reikia strategijos, kad būtų priimti sprendimai, kaip jau buvo minėta, ir gynybos išlaidų srityje toliau jas nuosekliai didinant.

NATO ir Europos Sąjungos valstybės jau pastebi, kad susiduria su hibridinio karo iššūkiais ir imasi priemonių savo šalių politinėms sistemoms apsaugoti nuo Rusijos pastangų daryti joms įtaką politinėmis, finansinėmis, informacinėmis, kibernetinėmis ir kitomis priemonėmis. Todėl ir strategijoje įrašyti šie žodžiai, aš manau, yra nepaprastai svarbūs. Kaip ir Astravo, kaip nesaugios branduolinės energetikos, plėtojimo pavyzdys ties Lietuvos Respublikos siena.

Manychiau, priėmus šią strategiją svarbiausia, kad Vyriausybės ir ministerijų veiksmų planuose atsirastų ir jai vykdyti reikalingų darbų sąrašai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu K. Glavecką. K. Glavecko nėra. Į tribūną kviečiamas J. Olekas. Diskusija.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš irgi noriu savo pasisakymą pradėti nuo padėkos ir kolegoms, kurie ir paskutiniu momentu teikė savo pastabas, ir mūsų komitetui, ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto biurui. Bet taip pat labai noriu padėkoti tiems kolegoms, įvairių ministerijų atstovams, kurie dalyvavo Ministro Pirmininko A. Butkevičiaus dar 2015 metais sudarytoje darbo grupėje ir padarė šios Nacionalinio saugumo strategijos stuburą, kurį mes tik šiek tiek aplipdėme savo pasiūlymais. Čia galbūt ne visi žino, kad yra toks beveik istorinis įvykis, nes paprastai tokias strategijas rengdavo parlamente aksakalai, ir ši kartą mes, kaip valstybė, jau subrendome institucinei minčiai. Nacionalinio saugumo strategija, kaip minėjau, gimė toje darbo grupėje, kuri vėliau buvo įvertinta ir Vyriausybės, ir Valstybės gynybos tarybos ir jai buvo pritarta.

Aš manau, kad visi matome ir šiandien iš pasisakymų girdime tą bendrąjį pritarimą, kad Nacionalinio saugumo strategija atspindi šios dienos iššūkius. Pasikeitusi geopolitinė situacija ir grėsmės aplink Lietuvą jos Nacionalinio saugumo strategijoje labai aiškiai atspindėtos. Lygiai taip pat kaip yra atspindimos ir galimos vidinės grėsmės, apie kurias kolegos taip pat buvo užsiminę. Jeigu mes reaguojame ir atsakome į įvairias grėsmes, vis tiek, man atrodo, pagrindiniai šiandieniniai dalykai yra konvencinės grėsmės, hibridinės grėsmės, informacinės, kibernetinės grėsmės, kurioms nebuvo pakankamo dėmesio ankstesnėse saugumo strategijose.

Šiandien mes labai aiškiai įvardiname grėsmes, pavojus, rizikos veiksnius, kurie pasireiškia, kaip jau minėjau, konvencinėmis grėsmėmis, tam tikros ginkluotės aplink mūsų sienas kaupimu, įvairiais kariniais aktyvumais, kurie pasireiškia mokymais, netikėtais patikrinimais ir panašiais dalykais, bet lygiai taip pat kaip ir užmaskuotos grėsmės: nestabilumas tiek regione, tiek visame pasaulyje, terorizmo, ekstremizmo ir radikalėjimo grėsmės, kurios santykinai naujos šiame regione. Be abejo, ir tos gana intensyviai nukreipiamos grėsmės, tokios kaip informacinės, kibernetinės, mūsų šalies atžvilgiu skleidžiama propaganda ir neapykantos kurstymas, taip pat mūsų istorijos faktų iškraipymai arba tiesiog bandymas įteigti perrašytą melagingą istoriją.

Visam tam mes turime būti pasiruošę, turime sukaupti tiek materialinius, tiek žmogiškuosius resursus, vykdyti plačią mūsų visuomenės švietimo veiklą, kad toms naujoms grėsmėms būtume pakankamai atsparūs ir pasirengę jas atremti.

Speciali, turbūt visiškai nauja dalis mūsų Nacionalinio saugumo strategijos yra mūsų sąjungininkų buvimas čia, Lietuvoje, pasirengimas jų priėmimui ir vykdymas tų įsipareigojimų, kuriuos mes priėmėme NATO viršūnių susitikimuose tiek Velse, tiek Varšuvoje, kad įvykdę savo nacionalinius įsipareigojimus, priimdami mūsų sąjungininkus mes turėtume pakankamą atgrasomąją jėgą, kad niekas nesiryžtų žengti per mūsų sienas ir mes čia galėtume kurti savo demokratinę valstybę, atsižvelgdami į mūsų gyventojų poreikius.

Manychiau, labai svarbu, kad šioje naujoje Nacionalinio saugumo strategijoje akcentuojamas tiek dvišalių, tiek daugiašalių santykių stiprinimas su NATO ir Europos Sąjungos šalimis, ypač mūsų kaimyninėmis šalimis, su kuriomis mes turime bendrą saugumo erdvę. Be abejo, pabrėžiant mūsų nuolatinius prioritetus – tai Europos Sąjungos Rytų partnerystės politikos plėtojimas, demokratijos, įstatymų viršenybės, skaidrumo, atsakomybės idėjų ir praktikų skleidimas.

Mano kolegoms iš Užsienio reikalų komiteto paminėjo, koks svarbus mūsų nacionalinio saugumo užtikrinimui yra mūsų aktyvus dalyvavimas stiprinant tarptautinį saugumą ir stabilumą. Todėl manau, kad šie įsipareigojimai ne tik būti saugumo gavėjais, bet ir tam tikrais saugumo donorais yra labai svarbūs, kad mes iš tikrųjų užsitikrintume reikalingą saugumo lygį.

Todėl su visais tais pakeitimais, kuriuos šiandien galutinai priėmė Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, aš kviečiu pritarti ir, kaip jau ne kartą buvo minėta, vykdyti tuos įsipareigojimus, kaip, sakyčiau, sekėsi vykdyti praeitos Vyriausybės ir Seimo daugumos nariams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju J. Olekui, kalbėjusiam frakcijos vardu. Kviečiu A. Skardžių. Jums – penkios minutės.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerbiami kolegos, gerbiamoji pirmininke, aš taip pat norėčiau dėkoti ir buvusios Vyriausybės, ir dabartinės Vyriausybės, ir šios, ir buvusios Seimo kadencijų nariams, kurie rengė šią strategiją. Tačiau kaip Ekonomikos komiteto narys aš pasigendau ekonominio saugumo aspektu griežtesnės pozicijos ir aiškesnių valstybės tikslų ilgalaikėje valstybės raidoje. Turbūt nuo vikingų laikų, visi mes puikiai žinome istoriją, pagrindinis tikslas buvo užkariauti kitas valstybes, turėti ekonominės naudos. Ar dabar yra kiti tikslai? Turbūt ne. Tik koncentruojamasi dažniausiai į hibridinio karo ir kitokias priemones, kaip turėti ekonominę naudą iš kitų valstybių.

Strategijoje pasigendau aiškesnio reglamentavimo dėl finansinio saugumo, saugumo energetikos srityje, transporto sektoriaus saugumo ir, be abejo, mažai dėmesio skiriama kalbant apie poveikio priemones, apie žiniasklaidos priemonių įtaką formuojant vienokią ar kitokią poziciją, siekiant vienokių ar kitokių tikslų. Greičiausiai nėra analizuojami savininkai ir jų interesai.

Pažvelkime į 2008 metų finansinę krizę, kada Lietuvos pinigai iškeliavo į *motininius* bankus, o Lietuva buvo priversta skolintis bemaž 10 % palūkanomis dešimčiai metų į priekį ir mažiausias palyginimas yra, kad realiai apie 3 mlrd. mes permokėjome už paskolos aptarnavimą. Iki šiol neturime nacionalinio banko. Nacionalinio banko koncepciją kiekviena kadencija vis pradeda svarstyti, tačiau kažkas sustabdo, kažkas užkerta kelią, kad jo ir neturėtume.

Energetinis saugumas. Taip, mes įgyvendinome nemažai energetinio saugumo ir bendro intereso projektų, tačiau pasižiūrėkime, visai neseniai, 2012 metų pabaigoje, „Klaipėdos naftos“ vadovas pasirašo trejų metų sutartį su Kremliaus kompanija „Litasco“. Mūsų saugumo struktūros, kad ir paakintos, nekreipia jokio dėmesio. Rusų kompanija nacionalinio saugumo objektą valdo trejus metus, diktuoja savo politiką. Per trejus metus geležinkeliai ir uostas patiria didžiulių nuostolių, Lietuva patiria didžiulių nuostolių dėl krovinių pervežimo, nes tai valstybės kompanijos. Galbūt prarandama ir rinka, tačiau kažkodėl mes nematome, kad tai yra Kremliaus įtaka, kad tai kenkia nacionaliniam saugumui ir Lietuvos interesui.

Tas pat – LNG terminalo nuoma. Taip, tai yra per dvi *ofšorines* kompanijas realiai po 100 mln. eurų kasmet dešimt metų bus pumpuojama į išnuomojusią mums šitą itin svarbų objektą. Turbūt nuoma viršys keletą kartų, preliminariais skaičiavimais, turbūt apie tris kartus viršys paties laivo kainą, tačiau mūsų pinigai keliauja į Bermudus, po to – į Kiprą. Taip pat kol kas parlamentas, nors ir priėmė sprendimą, Vyriausybei pavedė atlikti veiklos auditą, įgyvendinus šį projektą. Kol kas, kiek žinau, neplanuojama tokio atlikti. Tačiau po 100 mln. kasmet, pirkdami dujas didesne nei rinkos kaina, aš turiu omenyje europinę rinkos kainą, kurią diktavo Londono birža, dabar Vokietijos birža suskystintų dujų kainas diktuoja, mes permokame – gana nemažai, o tai gula ant valstybės žmonių pečių.

Šilumos sektoriuje taip pat matome, kad įsigali užsienio valstybės monopolininkas, dotuojamas per atliekų tvarkymą.

„Lietuvos geležinkeliai“ ir transporto sektorius. Premjeras minėjo, kad su kitais Baltijos valstybių premjerais dar neskubės pasirašyti sutarties dėl galimo intereso, greičiausiai Lietuvos, pradedimo valdant Lietuvos infrastruktūrą, tiksliau sakant, jo perdavimo kad ir kaimyninei valstybei, bet valdymas, be abejo, pakibtų ant tos bendros įmonės, esančios už Lietuvos ribų, geležinkelių infrastruktūros.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Artūrai, jūsų laikas išseko.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Taip. Gerbiamieji kolegos, manau, kad tai didina įtampą visuomenėje, griaua piliečių pasitikėjimą valstybe, tiesiogiai daro įtaką būtent didėjančiai emigracijai, todėl mes turime ekonominiam saugumui skirti ne mažesnę dėmesį, kad netaptume tarnų respublika.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu K. Masiulį į tribūną. Jums penkios minutės. Mūsų laikas eina į pabaigą, bet gal dar vieną pranešėją...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš pabandyčiau labai trumpai, gerbiamoji posėdžio pirmininke.

Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų džiugu yra tai, kad nacionalinio saugumo strategijos yra svarstomos bendrai, kolektyviai, nežiūrint partinių skirtumų, ir tai yra dokumentas, kuris jungia įvairių partijų požiūrius, taip ir turėtų būti.

Svarbu yra ir tai, kad šiam dokumentui yra skiriama labai daug dėmesio, grėsmių sąrašas, jeigu į jį atkreiptume dėmesį, yra tikrai pasikeitęs ir labai platus. Čia mes matysime, kad grėsme laikoma ir demografinė krizė, grėsme laikoma net ir vertybių krizė, bandymai pakirsti vertybes. Grėsme laikoma ir bandymai pakirsti europinę santarvę, ir panašiai. Tai gana plačiai apžvelgiantis dokumentas, tuo požiūriu jis yra tikrai stipriai pasikeitęs į gerąją pusę. Aš solidarizuojusi su kitais kolegomis ir siūlau pritarti tam dokumentui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinį kviečiu diskutuoti G. Landsbergį. Frakcijos vardu.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamoji pirmininke. Kolegos, iš tikrųjų noriu pirmiausia pasidžiaugti bendra dvasia, kuria yra priimamas šis dokumentas, kad yra ieškoma konsensuso turbūt pamatiniais valstybei klausimais ir bendro sutarimo. Noriu padėkoti ir komiteto vadovui, kuris iš tiesų įsiklauso į opozicijos teikiamus pasiūlymus ir pastabas.

Norėčiau pasakyti, kur aš matau didžiausią šių dienų pavojų ir kaip aš jį įsivaizduoju. Vakarų pasaulis gali mėginti (yra įvairių signalų) pervertinti iš naujo santykius su Rusija visame dabar naujų rinkimų ir naujų išrinktų lyderių kontekste. Gali ateiti toks laikas, kad ir mes Lietuvoje atrasime žmonių, kurie sakys, kad ir Lietuva turėtų drauge su tais naujais lyderiais tuos santykius pervertinti. Aš pateikiau pasiūlymą ir jis yra įtrauktas į strategiją, kad santykiai vis dėlto nebūtų pervertinami iš naujo, nes, mano požiūriu, vienas santykių su Rusija etapas yra baigtas. Jisai baigėsi tada, kai prasidėjo karas Ukrainoje, ir mes to etapo puslapį esame užvertę. Galime dėl jo apgailestauti, kad jisai baigėsi, kai kas gali būti dėl to nepatenkintas, bet dėl to laiko yra padėtas taškas.

Šiandien mes turime kalbėti apie tai, kokia šiandien yra naujoji realybė. Ta naujoji realybė yra būtent ta, kuri prasidėjo pasirašius Minsko susitarimus, ir tos naujosios realybės mes vis dar tebelaukiame. Džiaugiuosi, kad buvo atrasta pakankamai politinės valios ir pritarta ir institucijoms, kad vis dėlto buvo sutarta, kad santykiai su Rusija prasidės ir juos bus galima plėtoti tada, kai Rusija įvykdys Minsko susitarimus. Būtent tai yra pamatinis dalykas. Aš džiaugiuosi ir dėkoju kolegoms.

Kitas labai svarbus dalykas, ką ir Laurynas jau minėjo, kad yra įtrauktas Lietuvos įsipareigojimas didinti finansavimą ir po 2018 metų. Jeigu tos nuostatos būtų laikomasi, mes 2020 metais turėtume jau 2,5 % bendrojo vidaus produkto, skiriamo šalies gynybai. Tai yra labai rimtas įsipareigojimas, džiaugiuosi, kad jis yra priimtas konsensuso būdu. Tai leidžia viltis, kad jo bus laikomasi, ir tai yra labai stiprus signalas mūsų transatlantiškiems partneriams. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū G. Landsbergiui. Kviečiu į tribūną pagrindinio komiteto pirmininką, nes mes turime dabar pritarti ar nepritarti pateiktiems pasiūlymams, kurių išties yra labai gausu. Pirmasis pasiūlymas dėl pirmojo skirsnio. Prašom pristatyti.

V. BAKAS (LVŽSF). Čia dabar...

PIRMININKĖ. Čia jūsų pasiūlymas dėl pirmojo skirsnio, kuriam komitetas pritarė. Ar turite konsoliduotą?..

V. BAKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Ar R. Juknevičienė dėl vedimo tvarkos? Minutėlę, tuoj įjungsiu.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, aš matau, kad labai artėja laikas, kai 12 valandą bus savanorių rikiuotė čia, prie Seimo. Ne vienas mūsų turėtume ir norėtume ten dalyvauti, bet ir čia labai svarbus klausimas. Kaip mes galėtume išspręsti šitą klausimą, kad mes priimtume ir Nacionalinio saugumo strategiją? Gal kokią pertraukėlę būtų galima padaryti, nes nedalyvauti pas savanorius irgi nebūtų labai gerai, ypač Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariams?

PIRMININKĖ. Ačiū. Aš noriu paklausti, ar daug Seimo narių yra norinčių dalyvauti... (*Balsai salėje*) Supratau, mes galbūt galėtume tada sukeisti įstatymų projektus. Toliau Seimas dirbtų prie kitų įstatymų projektų, o dabar svarstymą nukeltume pusei valandos. (*Balsai salėje*) Ar sutinkame,

kolegos, ir paprašome, kol nepradėjome pasiūlymų svarstymo, kad dėl šio klausimo darome pusės valandos pertrauką, arba, kitaip sakant?.. (*Balsai salėje*) 40 minučių. Taip, 12 val. 30 min. grįšime prie pataisų, pasiūlymų svarstymo. Sutariame? Ar galime bendru sutarimu sutarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Štai kompromisas rastas, svarbu, kad jūsų pasiūlymai išties racionalūs, o 12 valanda svarbi, reikšminga, kas labai pageidaujate, tikrai turėsite galimybę dalyvauti.

11.49 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-271(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dirbame toliau. Kviečiu... Svarstymo stadija Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-271(2). Pagrindinis yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Pranešėjas – R. J. Dagys. Jo nematau. A. Sysas, komiteto pirmininkas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, norėčiau priminti esmę. Didėjant išmokoms, valstybės remiamos pajamos ir kitokie dydžiai liko pastovūs, todėl žmonės, kurie gyvena socialiniame būste arba stovi socialiniam būstui gauti eilėse, na, pakliuvo į situaciją, kai pagal mūsų įstatymą jie turi arba apleisti tuos būstus, arba juos nori išbraukti iš socialinės... iš eilės gauti socialinį būstą. Todėl mes ir siūlome, mūsų kolegos siūlė net 50 %, dabar yra 20 % nuo turimų pajamų. Pasitarę su specialistais ir paanalizavę siūlome 25 %. Komitetas apsvairstė, pastabų nebuvo. Komiteto siūlymas yra 25 % nuo šeimos gaunamų pajamų. Jeigu viršija, tada tik tuo atveju taikomos taisyklės, kurios yra šiame įstatyme, būtent paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkui. Norinčių kalbėti diskusijoje nebuvo.

Svarstymo stadija. Nuomonė už – J. Razma. J. Razmos nematau. Nuomonės prieš nėra. Ar galime po svarstymo bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Nuomonė už, nuomonė prieš dėl straipsnio... Tai gal tada dėl viso? Būtų keturi – už, keturi – prieš. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame. Kas pritariate Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-271(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 76, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-271) priimtas. (*Gongas*)

11.52 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-212(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-212(2). Pranešėjas – A. Palionis, Biudžeto ir finansų komitetas. Gerbiamasis Andriau Palioni, prašome pateikti komiteto išvadą.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti išvadai, patobulintam komiteto įstatymo projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pranešėjui A. Palioniui. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Dėkoju.

Priėmimas. Du straipsniai. 1 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Galime. 2 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto nuomonė už, nuomonė prieš. Nematau norinčių kalbėti. Jūs, Virginijau, norite kalbėti? Ne. Atsisakote.

Prašome balsuoti. Kas pritariate Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIII-212) priimtas. (*Gongas*)

11.54 val.

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-169(2) (*svarstymas ir priėmimas*)

Kitas įstatymo projektas – Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-168. Sveikatos reikalų komiteto pranešėja A. Kubilienė. Kviečiu. Prašom ateiti kitą pranešėją.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Laba diena, akivaizdu, kad aš ne A. Kubilienė, esu D. Kaminskas, esu kitas pranešėjas. Gerbiamieji Seimo nariai, 2017 m. sausio 10 d. Sveikatos reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Lietuvos Respublikos pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr. XIII-169. Buvo išklaustytos ir svarstytos dviejų universitetų nepriklausomų ekspertų išvados, konsultantų, specialistų nuomonės. Taip pat buvo gauta daug piliečių, apie 30 nevalstybinių organizacijų, Seimo narių pastabų ir pasiūlymų. Buvo daug diskutuota, vertinta ir, manau, buvo rastas kompromisinis pataisų variantas, rasti bendri sąlyčio taškai. Komitetas, noriu pabrėžti, bendru sutarimu pritarė komiteto išvada ir patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pranešėjui D. Kaminskui. Diskusija. Dabar jūs galite atsisėsti. Mes išklausysime diskusijas. Pirmasis diskutuoti yra užsirašęs P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų šis įstatymo projektas, kuris yra svarstomas, yra akivaizdus pavyzdys, kaip vis dėlto Seime galima suderinti įvairias pozicijas ir priimti teisingiausius sprendimus. Daug kas kalba apie tai, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga traukiasi nuo savo vertybių. Ji nepasitraukė nė per centimetrą, nes mes sugrįžome prie šio įstatymo, norėdami visų pirma išsaugoti patį embrioną kaip žmogaus gyvybę. Šita nuostata ir liko.

Antra. Mes norėjome užkirsti kelią, kad embrionas būtų naudojamas kaip prekė. Ta nuostata išliko.

Trečia. Neleisti moters kūno panaudoti kaip priemonės tam, kad už pinigus ji galėtų būti išnaudojama ir būtų išgautos kiaušialąstės ir embrionai. Tai mes padarėme.

Ketvirta. Dėl siūlymų, kurie atsirado, mes vis dėlto įteisinome sąvoką embriono įvaikinimo. Tai visiškai nauja sąvoka, kurios iki šios dienos įstatyme nebuvo, nes vis buvo diskusijos, kas yra embrionas.

Penkta. Pasiūlymų atsirado, kurie aiškiau apibrėžtų būtent donorystę, susijusią su embrionais. Nes iki tol buvusiame įstatyme embrionų donorystė buvo draudžiama, nes tai buvo siejama su tuo, kad neatsirastų surogatinių motinų. Dabar yra leidžiama šitą dalyką daryti, ir aiškiai, kad tai būtų naudojama tik pagalbinio apvaisinimo problemai spręsti. Siūlymas yra pateiktas, kad tai vykdytų valstybinės medicinos įstaigos. Vertindamas visą apimtį šių siūlymų, aš manau, kad jie vienas kitą papildė ir išsprendžia keletą problemų. Tai būtent medicininę problemą, etinę problemą ir moralinę problemą, kuri yra labai svarbi šiame įstatyme.

Asmeniškai aš noriu padėkoti Seimo nariams už tokį produktyvų darbą ir tikiuosi, kad mes savo balsais patvirtinsime tą nuostatą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju P. Urbšiui. Kviečiu A. Armonaitę frakcijos vardu. Jums septynios minutės.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų norėčiau pakalbėti apie du dalykus. Pirmas – tai procesas ir antras – tai turinys to įstatymo, kurį šiandien mes turime. Iš tikrųjų

pagalbinio apvaisinimo klausimas prieš pat Kalėdas išgąsdino visuomenę ir tas šeimas, nevaisingas šeimas, kurios planuoja šeimą. Sukilo tėvai, visuomenininkai, autoritetai. Ir, ko gero, mūsų dalies Seimo narių iniciatyva užsakytos ekspertų išvados buvo teisingas žingsnis ir pasitvirtino, nes tos išvados mums leido kur kas plačiau įsigilinti į pasiūlymus, ir taip pat tapo aišku, jog sausio 1 dieną įsigaliojęs įstatymas iš esmės atitinka pacientų interesus. Tačiau valdantieji vis tiek neatsisakė minčių jį keisti, nors žiniasklaidoje vienareikšmiškai buvo pasakyta, jog bus neskubama ir prie šio klausimo grįšime pavasario sesijoje. Tačiau klausimas darbotvarkėje atsirado praėjusią savaitę, posėdžio išvakarėse. Man atrodo, kad tai yra panašu į skubą, bet tebūnie. Sveikatos reikalų komitetas taip pat prieš pat posėdį susirinko, pateikė 113 puslapių išvadų. Man irgi atrodo, kad tai yra skuba. Bet tebūnie, įsigilinome į tas išvadas. Ir iš tikrųjų dėl pažeistų procedūrų ir skubos mes šiandien turime susirinkti ir šiandien turime svarstyti šį klausimą. Man atrodo, kad tai yra skuba, kuri iš tikrųjų nedaro garbės Seimui.

Dėl turinio. Iš tikrųjų yra pacientų interesus atitinkančių pakeitimų, kuriuos aš asmeniškai planuoju palaikyti šiandien. Tačiau vis dėlto buvo palikta vadinamoji amžino embrionų saugojimo nuostata ir nėra jokio papildomo paaiškinimo, kaip tokį sprendimą reiktų įgyvendinti praktikoje. Medikai atkreipia dėmesį į tai, kad ilgai užšaldytą embrioną sėkmingam apvaisinimui panaudoti yra neįmanoma.

Į klausimo problemiškumą dėmesį taip pat atkreipia ir ekspertai. Juk nėra reglamentuojamas nenaudotų embrionų šaldymo maksimalus terminas, nėra reglamentuojama, ką daryti pasibaigus tam terminui, nėra numatyta teisė naudoti embrionus medicinos mokslo tikslais. Atsakymų į šiuos klausimus mes iš tikrųjų neišgirdome ir, ko gero, neišgirsime, nes tai yra keista valdančiųjų užgaida arba tam tikra gudrybė vis dėlto padarant embrionų saugojimą amžiną tam tikra prasme sumažinti norinčių skaičių juos šaldyti dėl kaštų ir dėl viso kito.

Pozityviai vertinu tai, kad atsirado galimybė embrionų donorystei. Sausio 1 dieną įsigaliojęs įstatymas tai draudžia, ir puiku, kad atsirado donorystė, tačiau vis dėlto aš norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad siūloma įstatymu įtvirtinti, jog šias paslaugas gali teikti tik universitetinės klinikos. Kitaip tariant, Seimas įstatymu riboja pacientui teisę pasirinkti gydymo įstaigą ir gydytoją. Nebūtinai privačios klinikos pulstų šiandien ar rytoj teikti šias paslaugas. Galbūt to net ir nedarytų. Tačiau įstatyme įtvirtinti tik valstybinę praktiką, mano nuomone, yra nesąžininga, neteisinga ir prailenkia su sąžiningos konkurencijos principais.

Didelę dalį pagalbinio apvaisinimo politikos reguliuoja ne tik įstatymas, bet ir sveikatos ministras savo įsakymais. Ir čia taip pat reiktų atkreipti dėmesį į paslaugų apmokėjimo tvarką, į reikalavimus įstaigoms, teikiančioms paslaugas, būtų gerai, kad ministerijos lygio teisės aktuose numatytos paslaugų kainos būtų realios, o reguliavimas nediskriminuotų privačių įstaigų. Ir čia prašyčiau sveikatos ministrą, jo šiandien nėra, norėčiau, kad jis į tai atkreiptų dėmesį.

Taigi visiems mums linkiu susitelkti ateityje, kai spręsimė procedūrų kompensavimo klausimus, kai svarstysime ateityje biudžetus. Šiai redakcijai būtų galima pritarti su sąlyga, kad ateityje mes išspręsimė tą amžiną embrionų užšaldymo klausimą, numatysime terminus. Galbūt mes taip pat pateiksime pataisas, kviesime joms pritarti.

O kalbant apie patį procesą, linkiu, kad tokio kreivo ir visuomenę suskaldžiusio proceso, gąsdinančio proceso tokiais jautriais ir svarbiais visuomenei klausimais šioje Seimo kadencijoje daugiau niekada nebūtų. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju A. Armonaitei. Noriu patikslinti, kad šiuo metu vykstanti svarstymo procedūra yra išlaikyta ir viskas atitinka mūsų Statutą. Į diskusiją kviečiu R. J. Dagį.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Išties įdomu klausytis mūsų diskusijos šiuo klausimu, ypač XXI amžiuje, kai niekam nekyla klausimų, kas yra embrionas, išskyrus žmones, kurie iš esmės turi turbūt kitokį požiūrį į žmogų. Neaišku, kuo pagrįstą, neaišku, kokių amžių atradimais pagrįstą, matyt, šimto metų senumo duomenimis. Tikrai ne pagrindiniu biochemijos ar kitu mokslu. Net Vaiko teisių konvencija kalba apie žmogų nuo pradėjimo. Žmogus yra embrionas. Ir ką tik nuskambėjo iš šitos tribūnos, gaila, kad iš moters, toks sakinytis: „sėkmingai panaudoti užšaldytą embrioną bus neefektyvu“. Nėra efektyvu. Čia yra rūpestis. Aš išversiu į žmonių kalbą. Sėkmingai panaudoti užšaldytą žmogų nėra efektyvu. Štai kur mes diskutuojame. Čia jokio klausimo dėl vaisingumo

nėra, nes yra technologijos, kur galima apsieiti be šaldymo. Bet komitetas ėmėsi šitą dalyką spręsti. Aišku, jis priėmė tam tikrus sprendimus, kurie uždraudžia biznį ir eksperimentus su embrionu, bet jį palieka užšaldytą visam laikui. Žmogų, užšaldytą, visam laikui. Galbūt tą problemą kada nors išspręsimė. Ką daryti su tais užšaldytais žmonėmis?

Gerai, kad yra apribotas priėjimas prie jų. Ne kiekvienai įstaigai arba biznį norinčiai daryti organizacijai bus leidžiama eksperimentuoti su embrionais, bet, aišku, esminio klausimo mes neišsprendėme. Tai čia komiteto žingsnis, padarytas į priekį, reikėtų tam dalykui pritarti, bet tikrai ne dėl esminio klausimo mes čia susitarėme. Nes esminis, kaip minėjau, – kaip žiūrėti į embrioną. Jeigu mes į jį žiūrime, kaip ir dera dabartiniam mokslui, kad tai yra žmogus, nepriklausomai, ar jis jau išvydo dienos šviesą, ar ne, tada visos kitos diskusijos nueina į šalį. Jeigu mes jo nelaikome žmogumi, nežinau, kokiais moksliniais laimėjimais čia būtų galima tai pagrįsti, tada, aišku, galima svarstyti ir kitaip.

Aš tikrai šias pataisas iš principo palaikau, nes žingsnis į priekį yra padarytas, bet neišsprendžia pagrindinės problemos, ir mes turėsime tikrai ne vieną, pažadu, diskusiją tuo klausimu, nes požiūris į žmogų ir jo gyvybę yra esminis klausimas, žymiai svarbesnis negu akcijų kurso svyravimai arba netgi Darbo kodeksas. Nes jeigu žmogui leisime daryti bet ką ir bet kaip, tai toliau mūsų civilizacijos klausimas turbūt bus išspręstas ganėtinai paprastai. Tai reikėtų pritarti toms pataisoms, bet klausimas kompromiso požiūriu tikrai nėra pasiektas.

PIRMININKĖ. Dėkoju R. J. Dagiu ir kviečiu į tribūną Sveikatos reikalų komiteto... A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Kadangi mano adresu buvo nukreiptų komentarų, norėčiau paprašyti kolegos R. J. Dagio, kad, kai cituosite, prašau cituoti tiksliai. Mano kalboje žodžio „efektyvus“ nėra, galėsiu... Na, žinokite, aš turiu pasirašiusi kalbą, aš ruošiuosi savo kalbai, aš turiu ją pasirašiusi ir galėsiu jums parodyti.

Ir apskritai, kai mes diskutuojame parlamente, norėtusi, kad mes diskutuotume apie idėjas, o ne prieš žmones, nes tai yra *ad hominem*, o tai yra vadinama logikos klaida, ir jų gausu jūsų pasisakymuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tribūnoje jau Sveikatos reikalų komiteto pranešėjas D. Kaminskas. Gerbiamieji kolegos, mes atitinkamai pagal kiekvieną straipsnį turime aptarti visus gautus pasiūlymus. Prašom, gerbiamasis komiteto pranešėjas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Gauti Seimo narių ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymai ir pastabos. Tai buvo dėl 1 straipsnio 2 dalies Seimo nario R. Karbauskio pataisa, kuriai komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar Seimo narys R. Karbauskis sutinka, kad pritarė iš dalies? Taip, Seimo narys R. Karbauskis sako, kad sutinka iš dalies. Prašom pristatyti kitą Teisės departamento pasiūlymą.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Toliau būtų 1 straipsnio 3 dalis. Seimo kanceliarijos Teisės departamento buvo nustatyta, kad keičiamo įstatymo 3 straipsnio 9 dalies pirmajame sakinyje vartojama formuluotė „gyvo žmogaus, savanoriškai duodančio ne sutuoktinio (sugyventinio) pagalbiniam apvaisinimui skirtas lytines ląsteles“. Kadangi ši formuluotė yra sąvokos „žmogaus lytinių ląstelių donoras“ apibrėžimas, siekiant teisės aktų aiškumo ir nuoseklumo, turėtų būti vartojama būtent ši sąvoka. Todėl reikėtų 3 straipsnio 9 dalies pirmą sakinį dėstyti taip: „Lytinių ląstelių ar embriono recipiento, lytinių ląstelių donoro, duodančio lytines ląsteles ne sutuoktinio pagalbiniam apvaisinimui“, ir toliau pagal tekstą. Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime mes visi bendru sutarimu pritarti komitetui pritarus tokiam Teisės departamento pasiūlymui? Taip. Prašome toliau. (*Balsai salėje*)

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Toliau dėl 1 straipsnio 5 dalies Seimo narių D. Kaminsko, A. Matulo, I. Degutienės pasiūlymai. Komitetas pritarė iš dalies. Komitetas pasiūlė patikslinti formuluotę žodžiais. Autoriai sutinka.

PIRMININKĖ. D. Kaminskas yra čia. A. Matulas ir I. Degutienė sako, kad sutinka, kad pritarė iš dalies. Kitas pasiūlymas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Teisės departamento pastaba – patikslinti ir po žodžio „naudojamos“ įrašytinas žodis „įvežtos“, be to, vietoj žodžio „ligoninė“ įrašytinas žodis „ligoninės“, nes Lietuvos Respublikoje yra ne viena universitetinė ligoninė.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime pritarti komiteto išvadai?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Taip, komiteto pritarta. Taip pat nurodyta atsižvelgti į teisinės technikos taisykles ir 3 straipsnio 11 dalies 2 pastraipą išdėstyti atskira straipsnio dalimi. Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Ar mes galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Dėl 2 straipsnio 1 dalies buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Komitetas nepritarė argumentuodamas, kad embriono donorstės draudimas ir išimtis iš jo, tai yra rašytinis embriono atsisakymas, yra reglamentuojamas ne keičiamo įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje, o keičiamo įstatymo 3 straipsnio 8 dalyje. Šias įstatymo nuostatas įgyvendinančią Embriono atsisakymo ir jo panaudojimo kitų sutuoktinių (sugyventinių) pagalbiniam apvaisinimui tvarką (įskaitant ir pareigą fiksuoti tam tikrą informaciją) nustatyti įgaliotas sveikatos apsaugos ministras. Tokia yra komiteto nuomonė.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto atstovui už nuomonę. Ir dar yra Seimo narių D. Kaminsko, A. Matulo ir I. Degutienės pasiūlymas dėl 10 straipsnio 8 dalies, jam komitetas nepritarė.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Aš jau ką tik tą argumentą ir pasakiau, kad būtent dėl tos teisinės, nes yra keičiama ne 10 straipsnio 1 dalis, o 3 straipsnio 8 dalis.

PIRMININKĖ. Ir tai yra 1 straipsnyje.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Gerai. Niekas neprieštarauja. Dar buvo vienas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Pakomentuokite. 3 straipsnio 12 dalis.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Dabar apie kurią?

PIRMININKĖ. 3 straipsnio 12 dalis.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Čia buvo pildomos įstatymo 3 straipsnio 12 dalies nuostatos, numatančios asmenų, pasirašiusių informuoto paciento sutikimą atlikti pagalbini apvaisinimą, laikymą vaiko tėvais pagal įstatymą, nedera su galiojančiu įstatymo 12 straipsniu, kuriame nustatyta, kad pagalbiniu apvaisinimo būdu pradėto vaiko kilmė patvirtinama vadovaujantis Civiliniame kodekse nurodytais bendraisiais vaiko kilmės nustatymo pagrindais. Todėl, atsižvelgiant į tai, siūloma keičiamo įstatymo 3 straipsnio 12 dalį, ją derinant su galiojančio įstatymo nuostata, dėstyti 12 straipsnyje, kuriame turėtų būti reglamentuoti visi pagalbiniu apvaisinimo būdu gimusio vaiko kilmės nustatymo klausimai. Komiteto nuomonė yra pritarti ir papildyti projektą nauju 3 straipsniu, pagal kurį 12 dalies nuostatos perkeliamos į įstatymo 12 straipsnį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 3 straipsnis. A. Širinskienės pasiūlymas. A. Širinskienė rodo, kad atsiima, taip? Atsiima. Ir Teisės departamento paskutinis pasiūlymas. Komitetas pritarė. Gerai.

Ačiū pranešėjui. Gerbiamieji kolegos, nuomonė už, nuomonė prieš svarstymo stadijoje. Norinčių kalbėti nėra. Galime eiti prie kitos bendru sutarimu? Galime pritarti bendru sutarimu.

Priėmimas. 1 straipsnis. Galime priimti? Galime priimti. 2 straipsnis. Galime priimti? Galime priimti. Norite balsuoti dėl 2 straipsnio? (*Balsai salėje*) Jūs dėl viso norite balsuoti. Atsiimate? Ačiū. Dėl 3 straipsnio. Atsirado 3 naujas straipsnis, kurį komentavo komiteto pranešėjas. Galime priimti? Galime. Ir 3 straipsnį pervardiname 4 straipsniu, numeracija keičiasi. Galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties tie, kurie kalbate, kad kažkas skubos tvarka buvo svarstoma ar komitete, ar Seime, tai jūs visiškai neteisūs, nes aš jau penktą kadenciją Seime, tai bent jau tris paskutines kadencijas intensyviai svarstome Pagalbiniu apvaisinimo įstatymą. Išties takoskyra buvo didžiulė, bet dabar rasti kompromisai. Aišku, jeigu būtų mano valia, aš iš viso šioje sesijoje būčiau jo papildomai nesvarstęs, būčiau tiesiog... Jis turėjo išigalioti nuo sausio 1 dienos, reikėjo pažiūrėti, kaip jis veikia, už gero pusmečio pažiūrėti, kokios klaidos, ir tada pataisyti. Bet teisybės dėlei reikia pasakyti, kad jis kai kuriais atvejais tapo aiškesnis, pavyzdžiui, dėl embrionų išvežimo, atvežimo, kad tai galima daryti tik asmeniniam naudojimui, autologi-

niam naudojimui, atsirado galimybė nepanaudotus perteklinius embrionus panaudoti donorys-
tei, ir tai darys tik universitetinės ligoninės. Mano manymu, tai irgi labai gerai, bus galima geriau,
efektyviau kontroliuoti ir panašiai.

Kolegos, išties rastas kompromisas. Kai visi kiti svarstysite panašios reikšmės – psichologi-
nės, moralinės ar politinės reikšmės įstatymo pataisas, imkite pavyzdį iš Sveikatos reikalų komi-
teto ir raskite kompromisą. Dabar siūlau visiems vieningai pritarti įstatymo pataisai ir džiaugtis,
kad pagaliau atsirado galimybė kompensuoti išlaidas, kurių žmonės neturėjo. Jeigu sistema efek-
tyviai veiks, galime tikėtis, kad mes kasmet sulauksime papildomai apie 1000 lietuvių vaikučių,
kurie užaugę garsins ir gins Lietuvą, tikriausiai ne vienas bus ir parlamentaras.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Tikrai pritariu ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų pirmiausia noriu
pasidžiaugti tuo, kad teikiamame projekte nebeliko ydingų nuostatų dėl sukuriamų embrionų
skaičiaus ribojimo iki trijų ir jų šaldymo draudimo. Tai yra didelė pacientų, medikų, pažangios
visuomenės ir sveiko proto pergalė.

Kitas pozityvus aspektas, kad įstatymo pataisomis įteisinama pažangi nuostata, leidžianti
embriono donorysę. Tačiau vis dėlto negalima ignoruoti ir to, kad į šį įstatymą įdėta sąvoka –
draudimas naikinti embrionus nenurodant maksimalaus jų saugojimo termino, ir ji kelia daug
klausimų. Kitose šalyse, kur galioja analogiški įstatymai, maksimalus embrionų saugojimo termi-
nas paprastai yra 20 metų. Tėvams pageidaujant, tarkime, Didžiojoje Britanijoje jis gali būti pra-
tęstas net iki 55 metų. Tačiau niekur nėra nuostatos, kuri teoriškai įpareigoja net ir mirus tėvams
ar donorams toliau saugoti embrioną. Taigi akivaizdu, kad ši nuostata turi būti keičiama. Keičia-
ma pasitarus su praktikuojančiais medikais, su ekspertais, su pacientų bendruomenėmis.

Nuo pat pradžių Liberalų frakcija pasisakė už tai, kad būtų palaikytas sausio 1 dieną įsiga-
lijojantis įstatymas. Todėl sutikdama, kad tai yra kompromisas, vis dėlto negaliu palaikyti šios
versijos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Pagarba žmogaus orumui prasideda nuo pagarbos jo gyvybei. Lietuvos
Respublikos Konstitucijoje neatsitiktinai įtvirtinama žmogaus teisė kaip viena iš svarbiausių kon-
stitucinių nuostatų. Balsuodami už šio įstatymo siūlymus, mes aiškiai pasakysime, kad gyvybė
yra svarbiausia, ir tai, kad įstatymas buvo netobulas, mes jį pataisėme su pagarba, kaip minėjau,
žmogaus gyvybei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš, iš principo pritardamas šitoms pataisoms, ka-
dangi jos uždraudžia galimybę eksperimentuoti su mūsų dar negimusiais vaikais, teikti viso-
kius... be jų sutikimo daryti eksperimentus, gabenti kažkur kitur, atiduoti kitiems tyrimo institu-
tams, iš tikrųjų tai reikia uždrausti. Aišku, neišspręsti donorystės klausimai, nes čia turbūt reikės
kada nors grįžti, bet vis dėlto šitas įstatymas, aišku, gana... Ta dabartinė sistema bus gana keista,
kai mes norime įteisinti sistemą, kad nusikaltusiam žmogui mes mirties bausmės netaikome, pa-
sigirsta minčių, kad senam žmogui eutanaziją reikia įteisinti, vaikams eutanaziją reikia įteisinti, o
su embrionais, dar negimusiu vaiku, bet jau vaiku, su kuriuo motina kalbasi augindama jį, mes
su juo galime daryti, ką norime, eksperimentuoti, kaip nori, ir elgtis, kaip nori. Tai visiškai ap-
versta vertybių sistema, beje, nieko bendra su mokslu neturinti, nes mokslui aišku, kada praside-
da gyvybė. Tikrai kažkam dar pas mus neaišku dėl to, kad galbūt tai yra naudinga. Bet iš princi-
po palaikau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – I. Degutienė. Prašau.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš turbūt čia esu iš tų parlamentarų, kai prieš
15 metų buvo pradėtas šitas įstatymo svarstymas. Labai džiaugiuosi, kad galų gale atrastas ba-
lansas tarp visų pozicijų ir, svarbiausia, kad laimingi yra tie žmonės, kurie šiandien negali susi-

laukti vaikų. Čia yra jau dabar be jokių bioetikos pažeidimų, gyvybės apsauga ir pagal naujausias medicinos technologijas parengtas įstatymo projektas. Šiuo atveju aš solidariai su A. Matulu tikrai noriu padėkoti ir Sveikatos reikalų komiteto pirmininkei, ir visam komitetui, kad buvo diskutuota dar kartą, atsižvelgta į pacientų norus ir galimybes, kad būtent šitas įstatymas įsigaliotų, nes tai yra įstatymas, kuris iš dalies padengs ir išlaidas pačiai procedūrai atlikti. Aš manau, kad šiandien tikrai galima rasti puikiausius sprendimus ieškant kompromisų ir norint išspręsti problemas, kurios susijusios su didžiąja dalimi Lietuvos gyventojų. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju I. Degutienei. Kviečiu balsuoti už Pagalbinio apvaisinimo įstatymo 3 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 96, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-169(2)) priimtas. (*Gongas*)

12.24 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 6, 10, 49, 56, 57 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-113(3) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 6, 10, 49, 56, 57 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 2¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-113(3). Svarstymas. Komitetų pranešėjai. Kviečiu V. Čmilytę-Nielsen, Žmogaus teisių komiteto pranešėją.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiama pirmininke, dėl vedimo tvarkos!

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Frakcijos vardu prašome pertraukos iki kito posėdžio, nes Vyriausybei yra gražintas įstatymas ir, manau, pavasario sesijoje ji pateiks ir dėl to įstatymo Seimo nariai galės pateikti savo prašymus. Man atrodo, tikrai būtų daug racionaliau, todėl frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Prašau. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš taip pat frakcijos vardu noriu pareikšti mūsų frakcijos nuomonę, kad mes siūlome padaryti pertrauką ir su visuomene per tą laikotarpį iki kitos plenarinės sesijos aptarti ir smurto sąvoką, ir kaip tai bus įgyvendinama ateityje. Be to, mes turime ir rezoliuciją, kuri lyg ir prieštarauja tam, ką mes svarstysime dabar, nes ji dar prašo papildomai Vyriausybės imtis veiksmų ir t. t. Jeigu...

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). ...po rezoliucijos, tai mes prašome pertraukos. Suredaguosime ir tada bendrai apsvaistysime.

PIRMININKĖ. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, aš iš tikrųjų kviečiu nedaryti pertraukos. Noriu priminti, kad kai buvo svarstomas klausimas dėl teisinės Seimo narių apsaugos nuo nepagrįstos kritikos, balsavome nemirksėdami. Kai yra klausimas apie vaikų apsaugą nuo smurto, mes vis dar 20 metų negalime pajudėti ir priimti, padaryti pirmųjų žingsnių. Todėl kviečiu tikrai neatidėlioti šio svarbaus klausimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Pritariu M. Majauskui ir siūlyčiau nedaryti pertraukos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Buvo siūlymas daryti pertrauką iki kito posėdžio ir taip pat siūlymas nedaryti pertraukos. Tie, kurie balsuosite už tai... Už pertrauką balsuojate mygtuku „už“, prieš pertrauką balsuojate mygtuku „prieš“. Alternatyviai.

Balsavo 97 Seimo nariai: už pertrauką balsavo 44, prieš – 53. Ar yra 1/5? Taip, yra 1/5. Pagal Statuto straipsnį pertrauka iki kito posėdžio.

12.27 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl vaiko apsaugos nuo smurto ir vaiko visapusiškai raidai saugios aplinkos užtikrinimo“ projektas Nr. XIIIIP-298 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl vaiko apsaugos nuo smurto ir vaiko visapusiškai raidai saugios aplinkos užtikrinimo“ projektas Nr. XIIIIP-298. Pranešėja – D. Šakalienė. Ar nėra D. Šakalienės? Ar yra kitas pranešėjas, galintis pristatyti rezoliuciją? Nėra. Gal tada... M. Majauskas. Gal galite?..

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gal tiktai norėčiau atkreipti dėmesį, kad nelabai yra prasmės svarstyti rezoliuciją, nes ta rezoliucija neturi jokio svorio žinant, kad Seimas nėra pasirengęs priimti esminių sprendimų. Todėl siūlau ir šios rezoliucijos iš tikrųjų nesvarstyti, nes tai tiesiog neturėtų jokios prasmės.

PIRMININKĖ. Jūsų toks siūlymas netinka. Jūs galite prašyti pertraukos, o ne tai, kad nesvarstytume. Tai vėl būtų statutinis arba nestatutinis... Bet, kolegos, galbūt tada mes grįžkime (gal sugrįš ir D. Šakalienė) prie darbotvarkės klausimo, dėl kurio buvome padarę pertrauką ir pertrauka štai jau ir baigėsi.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Nėra pranešėjo. Negrįžo dar...

PIRMININKĖ. Mes taip ir žadėjome 12 val. 30 min. pradėti. Darbotvarkės klausimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo dėl...“ (*Balsai salėje*) Jūs nematote komiteto pirmininko V. Bako. Aš jo taip pat nematau. Iškviesti, maloniai pakviesti atvykti V. Baką. (*Balsai salėje*)

Kolegos, techninė penkių minučių pertrauka. (*Balsai salėje*) Daugiau klausimų neturime. D. Šakalienės šiuo metu salėje nėra. Ji pristatyti rezoliucijos negali. Dar pakvieskime. V. Bako pakvietimas tuoj pat įvyks. Skambiname ir kviečiame. Tad darome penkių minučių pertrauką. (*Balsai salėje*) Laikas truputėlį pasistūmė ir R. Žilinskas turi mums pasiūlymą.

R. ŽILINSKAS (TS-LKDF). Tuo metu, kai turime penkių minučių techninę pertrauką, norėjau pasinaudoti replikos teise ir atkreipti dėmesį, kad vakar vėl buvo pamėginta įsilaužti į Seimo narių elektroninio pašto dėžutes, atakuojant jas tokiais pačiais pranešimais, raginant vienaip ar kitaip balsuoti dėl Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo.

Aš norėčiau paraginti Seimo kanceliariją efektyviau blokuoti tokias atakas, o Seimo Etikos ir procedūrų komisiją išsiaiškinti galimus šios atakos iniciatorius.

PIRMININKĖ. Dėkoju R. Žilinskui. Iš tiesų kviečiu Seimo kanceliariją išsiaiškinti jo iškeltą labai aktualią problemą. Iš tiesų tai buvo, galiu patvirtinti ir aš.

Jau matau D. Šakalienę. Kviečiu ją į tribūną. V. Bako dar nematau. Dešimtas klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl vaiko apsaugos nuo smurto ir vaiko visapusiškai raidai saugios aplinkos užtikrinimo“ projektas Nr. XIIIIP-298. Pranešėja – D. Šakalienė. Prašome pateikti ir atsakyti į klausimus.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Mielai kolegos, rezoliucija iš tikrųjų buvo skirta tam, kad mes priėmę pataisas, kurios vieną kartą po dvidešimties metų tempimo pagaliau apibrėžtų smurtą prieš vaiką ir uždraustų visas jo formas... ir tokiu būdu mes galbūt bent keletą gyvybių galėtume išgelbėti. Realiai išgelbėti iki tol, kol bus svarstomas visas įstatymas. Kadangi aš 26 Seimo sesijas, 13 metų girdžiu vis iš naujo ir iš naujo kokius nors argumentus, kodėl negalima uždrausti smurto prieš vaiką, milijoną visokiausių argumentų, kurie iš esmės yra demagogiški, klaidinantys, pavyzdžiui, yra painiojami vaiko norai ir poreikiai, kai aiškinama, kad fizinės bausmės kažkam padarė naudą, kad mums visiškai nesvarbu laikytis jau ne tik Jungtinių Tautų Vaiko teisių komiteto, bet ir Komiteto prieš kankinimus mums teikiamų pastabų, tokiaime kontekste, nepaisant to, kad netgi pripažinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kad Lietuvoje emocinės prievartos ir nepriežiūros kategorijoms trūksta teisinio reglamentavimo, kad mes vis dar negalėsime per artimiausius kelis mėnesius iš komos būklės gulinčių alkoholikų paimti alkano ir neprižiūrėto kūdikio ir vietoj to... (*Balsai salėje*) (Ponas Dągy, jūs jau padarėte labai daug per daug metų Seime, visai stabdėte šitą procesą, patylėkite!) ...aš nematau jokios prasmės teikti re-

zoliuciją, kurios tikslas yra parodyti, kad mums yra svarbi vaiko apsauga nuo smurto ir kad mums yra svarbu užtikrinti visapusiškai vaiko raidai saugią aplinką. Aš atsiimu šitą rezoliuciją. Dėkui.

PIRMININKĖ. D. Šakalienė, kaip iniciatorė, viešai pareiškė, kad ji atsiima. (*Balsai salėje*) Klausimas šiuo atveju baigtas.

Ir mes dabar grįžtame, kolegos... Replika – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Sveikinu atsiėmus rezoliuciją, kuri tiesiog yra noras pasipuikuoti, bet negaliu nereplikuoti šiuo atveju gerbiamajai kolegei, nes jinai dažniausiai mėgsta pateikti savo interpretacijas, šiuo atveju mano atžvilgiu. Primenu, kad tam tikru laiku deinstitalizacijos procesą pradėjau aš būdamas ministru ir lygiai toks pats esu bendraautoris Smurto artimojoje aplinkoje įstatymo projekto, kuris ir prasidėjo ir be kurio išvis dabar nieko negalėtumėte svarstyti. O tai, kad jūs norite ant vaikų nelaimių arba šeimų intervencijos nuvažiuoti į dangų, čia yra jau jūsų reikalas. (*Balsas salėje: „(...) jums negėda!“*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau pastabų ir replikų nėra. Noriu tiesiog priminti. Gerbiamieji kolegos, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo viso paketo naujoji redakcija po gražinimo iniciatoriams tobulinti, šiuo atveju Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kovo mėnesį bus pateikta Lietuvos Respublikos Seime, pavasario sesijoje. (*Balsai salėje*)

12.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-4806(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Dabar, kaip jau ir minėjau, grįžtame prie Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ ir tęsiame pasiūlymų svarstymą. Nematau V. Bako. Gal galime prašyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atstovą L. Kasčiūną? (*Balsai salėje*) Puiku. Ačiū, Laurynai, kad jūs sutikote, ir mes tada... (*Balsai salėje*) Prašau?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ką aš turiu dabar?..

PIRMININKĖ. Tuoju viską pasakysime, ką jūs turite daryti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerai.

PIRMININKĖ. Nacionalinio saugumo ir... I skyrius. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas V. Bakas, labai gaila, kad jo nėra, pateikė pasiūlymą ir komitetas jam pritarė.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKĖ. Ar būtų dešimt Seimo narių, kurie pritarėtų? Jūs matote V. Bako pasiūlymą, arba galbūt, gerbiamasis Laurynai, galite jį perskaityti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip. „Lietuvos Respublika savo nacionalinį saugumą suvokia kaip nacionalinio saugumo interesų apsaugą. Lietuvos Respublikos saugumo politika yra atvira, skaidri ir nekonfrontacinė. Lietuvos Respublika nė vienos valstybės nelaiko savo priešu.“

PIRMININKĖ. Ar yra dešimt Seimo narių, kurie pritarėtų, kad galime svarstyti? (*Šurmulytė salėje*) Yra. Dėkoju.

Yra nuomonė už, nuomonė prieš dėl pasiūlymo? (*Balsai salėje*) Nėra. Galime pritari. Pranešėjas nori susikeisti, Laurynai?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Be abejo, be abejo.

PIRMININKĖ. Jūs norite, kad V. Bakas tęstų pasiūlymų svarstymą?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip. Truputį pabuvau pirmininku, dabar užleidžiu. Vis tiek malonu buvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Bakas. Prašome pristatyti Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymą dėl I skyriaus. (*Balsai salėje*)

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ką tik buvo minimos savanorių 26-osios metinės, tai mums primena, kad konvencinės grėsmės niekur nedingo, bet mūsų uždavinys, aišku, išsaugoti taiką ir kartu tas ver-

tybes, kurias mes šiandien puoselėjame. Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymai yra daugiau redakcinio pobūdžio. Labai svarbu, kad yra siūloma, jog Vyriausybė nustatytų tam tikras vertinimo ir atsiskaitymo už rezultatus principines nuostatas.

Iš tiesų šis pasiūlymas svarbus tuo, kad mes iki šiol neturėjome ankstesnių strategijų monitoringo sistemos, todėl...

PIRMININKĖ. Komitetas nepritarė, taip? Ar galime, kolegose, bendru sutarimu pritarti komiteto išvadai? (*Balsai salėje*) Galime.

II skyrius. Yra Seimo Užsienio reikalų komiteto pasiūlymas.

V. BAKAS (LVŽSF). Taip. Iš esmės ta nuostata buvo strategijoje įrašyta.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė iš dalies.

V. BAKAS (LVŽSF). Taip, pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Ar galime, gerbiamieji?.. (*Balsai salėje*) Galbūt Užsienio reikalų komitetas norėtų komentuoti? Ar galime pritarti?.. (*Balsai salėje*) Neprieštarauja? (*Balsai salėje*) Prašau? (*Balsai salėje*) Paprašysime perskaityti redakciją. Gerbiamasis pranešėjas, perskaitykite.

V. BAKAS (LVŽSF). Komiteto pasiūlymas, tokia 10 punkto redakcija: „Lietuvos Respublikos saugumui yra būtina jos vidaus gyvenimo sričių pažanga, užtikrinanti tvarią valstybės raidą, todėl socialinės atskirties, demografiniai, ekonominiai, energetiniai, aplinkosauginiai, informacinio, kibernetinio ir viešojo saugumo klausimai yra integrali šalies nacionalinio saugumo dalis.“

PIRMININKĖ. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*)

V. BAKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Pritariame komiteto pasiūlymui iš dalies. (*Balsai salėje*) Vietoj žodžio „vystymasis“ įrašytas žodis „pažanga“. Formuluoję, kurią perskaitė komiteto pirmininkas.

V. BAKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. III skyrius. Kultūros komiteto pasiūlymas.

V. BAKAS (LVŽSF). Komiteto pasiūlymui siūlome pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Komitetas siūlė įrašyti žodį „informacinis“. Taip? Ar Kultūros komitetas neprieštarauja? Prieštaravimų nėra. Galime pritarti komiteto?.. Taip.

Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas. Prašome.

V. BAKAS (LVŽSF). Taip pat komitetas siūlo pritarti iš dalies. Čia yra formuluojuama informacinių grėsmių sąvoka.

PIRMININKĖ. Ar komiteto pirmininkas sutinka su tokia formuluojuote?

V. BAKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti? Galime.

IV skyrius.

V. BAKAS (LVŽSF). Komitetas suformulavo savo patikslintą siūlymą, kalbu apie Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, suformulavo savo patikslintą siūlymą dėl 14.5 punkto, dėl informacinės grėsmės sąvokos.

PIRMININKĖ. Galime pritarti? Galime. Jūs jau pristatėte. Kultūros komitetas. Kultūros komiteto pirmininko nematau. Kultūros komiteto pozicijos išsakyti niekas nenori. Galime pritarti bendru sutarimu? Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto redakcijai pritarėme iš dalies.

Seimo narys A. Kubilius teikė pasiūlymą.

V. BAKAS (LVŽSF). Taip, mes jį šiandien apsvaistėme, suradome kompromisą su ponu A. Kubiliumi ir suformulavome naują 14.6 punkto redakciją.

PIRMININKĖ. Taip, tačiau čia reikia 10 Seimo narių. Ar tiek pritartų gerbiamojo A. Kubiliaus pasiūlymui? Gal A. Kubilius nori pateikti? (*Balsai salėje*) Pritarėme. Komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu? Galime.

Užsienio reikalų komitetas taip pat pateikė pasiūlymą dėl strategijos 14.8 punkto. Pristatykite.

V. BAKAS (LVŽSF). Šiam siūlymui yra siūloma pritarti iš dalies. Komitetas suformulavo savo galutinį siūlymą dėl 14.8 punkto, būtent apie tai, ką kalbėjo, kad neva čia nėra ekonominės energetinės dalies. Iš tikrųjų strategijoje tam skiriamas didelis dėmesys ir vyko diskusijos. Aš siūlyčiau pritarti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto formuluočiai.

PIRMININKĖ. Ar Užsienio reikalų komitetas norėtų komentuoti ir teikti savo nuomonę? Pritariame Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto formuluotei. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko V. Bako pasiūlymas, kuriam... Jūs pristatykite ir paklausime, ar yra 10 Seimo narių, norinčių jums pritarti.

V. BAKAS (LVŽSF). Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, aš pateikiau siūlymą dėl 14.8 punkto. Tai yra daugiau redakcinio pobūdžio siūlymas, susijęs su ekonomine...

PIRMININKĖ. Yra 10 Seimo narių? Yra. Galime pritarti? Galime pritarti. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas.

V. BAKAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Komiteto siūlymas dėl 14.2 punkto. Mes pateikėme savo formuluotę, kuriai siūlome pritarti. Kalbame apie socialinę ir regioninę atskirtį bei skurdą, bei demografinę krizę kaip grėsmę.

PIRMININKĖ. Socialinių reikalų ir darbo komiteto prieštaravimo nėra. Galime pritarti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto formuluotei.

V. Bako pasiūlymas dėl 14.11 punkto.

V. BAKAS (LVŽSF). Kaip ir minėta, vienas iš strategijos akcentų yra korupcija. Mes ją siūlome nurodyti kaip vieną iš grėsmių ir iš esmės prijungti ją prie organizuoto nusikalstamumo, kaip grėsmės, ir pasiūlėme savo formuluotę. Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKĖ. Ar būtų 10 Seimo narių, kurie pritaria? Būtų. Komiteto nuomonei bendru sutarimu pritarėme. Noriu tik patikslinti, kad prieš tai buvęs pasiūlymas buvo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto. Aš pasakiau kitą pavadinimą – Socialinių reikalų ir darbo komiteto, tai pasitaisau.

Užsienio reikalų komiteto pasiūlymas dėl 14.12 punkto.

V. BAKAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies, mes taip pat suderinome naują 14.12 punkto formuluotę, kuriai siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Užsienio reikalų komiteto prieštaravimo nėra. Galime pritarti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto formuluotei? Galime.

Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės pasiūlymas dėl 14.14 punkto.

V. BAKAS (LVŽSF). Taip pat šiandien svarstėme. Siūlome pritarti iš dalies ir kartu su Radvile pateikėme naują formuluotę, ją suderinome.

PIRMININKĖ. Ar Radvilė norėtų kalbėti? Siūlo pritarti. Ar yra 10 Seimo narių, norinčių pritarti? Yra. Komiteto pasiūlymas yra. Galime bendru sutarimu? Taip.

V skyrius. Užsienio reikalų komiteto pasiūlymas dėl 18.1 punkto.

V. BAKAS (LVŽSF). Užsienio reikalų komiteto pasiūlymui, komiteto nuomone, siūlome pritarti iš dalies. Aš norėčiau šiek tiek... Čia Seimo nario A. Kubiliaus.

PIRMININKĖ. Toliau kalbėsime. Dėl komiteto galime pritarti? Užsienio reikalų komitetas neprieštarauja? Kalbėsime? (*Balsai salėje*) Lieka Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto formuluotė. A. Kubiliaus pasiūlymas. Prašom pristatyti.

V. BAKAS (LVŽSF). Aš šį pasiūlymą, kadangi pristatydamas sutaupiau minutėlę laiko, norėčiau pristatyti plačiau, kad Seimo nariai...

PIRMININKĖ. Gal gerbiamas A. Kubilius nori pristatyti?

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų mes gerokai atsiliegame iki šiol vykdydami savo įsipareigojimus NATO. Aišku, šitie metai yra lūžio metai, kai mes rimtai pažiūrėjome į savo žmonių saugumą ir šiemet skyrėme 1,8 %, kitais metais skirsime 2 %. Bet, komiteto nuomone, reikėtų pritarti pono A. Kubiliaus siūlymui ir šiuo atveju nesustoti, nes mes turime daug neišspręstų klausimų. Visų pirma, tiesą sakant, informacijos apie tai mažai, bet mes turime beprecedentį ginkluotos technikos ir karių telkimą Kaliningrado srityje ir Baltarusijoje, artimiausiu metu taip pat ruošiamos beprecedentės pratybos „Zapad“.

Antras dalykas, iš esmės mes turime siekti rimtos pažangos kibernetinio saugumo srityje. Šiuo atveju yra atsakingos šešios institucijos. Čia labai svarbu taip pat rasti žmonių, nes tai yra institucijos ir atsakomybė, nes tai yra kokybiškai naujas iššūkis tiek NATO, tiek Europos Sąjungai, tiek regionui, nes, patikėkite manim, vyksta didžiulės kibernetinės atakos, su kuriomis susiduria mūsų valstybė.

Kitas iššūkis yra informacinės atakos ir propaganda, kuri nukreipta į mūsų politinę sistemą, į supriešinimą tautinių mažumų su daugumomis, supriešinimą visuomenės grupių. Mes taip pat tam turime valstybės, valdžios institucijų diskreditavimą. Mes taip pat tam turime rasti tinkamą atsaką. Pagaliau mums reikia šiandien, kad tiek mūsų partneriai, tiek NATO, tiek mūsų kariai galėtų normaliai vykdyti pratybas mūsų šalyje, todėl mes turime modernizuoti poligonus ir infrastruktūrą. Komiteto nuomone, prie 2 % mes negalime sustoti, mes turime kalbėti apie 2,5 %, tačiau šis sutarimas turi būti sutarimas visų valdžių: Prezidentės, Seimo, Vyriausybės.

Šiandien komitetas iš dalies pritarė naujai, surado naują formuluotę kartu su ponu A. Kubiliumi, parengė kreipimąsi į politinių partijų lyderius ir siūlo nedelsti ir svarstyti, atnaujinti politinę susitarimą dėl finansavimo krašto apsaugai, numatant ne mažesnę kaip 2,5 % finansavimą 2020 metais. Tam reikalui mes turėsime progos ir pasiruošti, paskaičiuoti, kiek mums reikia investicijų, kiek mums reikia investuoti į gynybą, kad bent jau atlieptume šiuolaikinius iššūkius. Siūlau šitai formuluotei pritarti, tai yra vienas didžiausių mūsų pasiekimų, kartu su opozicija išdiskutuotas, ir geriausia žinutė mūsų visuomenei ir mūsų tarptautiniams partneriams, ką mes šiandien galime pateikti. Tai yra labai svarbu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs taip gražiai, ilgai ir išsamiai pristatėte A. Kubiliaus pasiūlymą, kad jį palaikančių 10 Seimo narių tikriausiai atsiranda ir abejonių nekyla. Ar galime pritarti iš dalies komiteto pateiktai pasiūlymo formuluotei?

V. BAKAS (LVŽSF). Pirmininke, tai yra ir mūsų pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Ir jūsų pasiūlymas kartu. Puiku. Ir mūsų pasiūlymas kartu. Ar galime bendru sutarimu? Gerai. Dėkoju.

18.4.1 – Užsienio reikalų komiteto pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies.

V. BAKAS (LVŽSF). Taip, tai yra iš dalies susijęs apskritai su mūsų nacionalinio saugumo politikos turiniu ir tam tikru struktūrizavimu tarp NATO, tarp Europos Sąjungos politikos ir tarp regioninės. Komitetas siūlo iš dalies pritarti ir teikia naują patikslintą formuluotę.

PIRMININKĖ. Ar Užsienio reikalų komitetas neprieštarauja, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas pritarė tik iš dalies ir teikia savo formuluotę? Galime? Prieštaravimų nėra, galime pritarti bendru sutarimu. 18.4.4 – Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas V. Bakas teikia pasiūlymą.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš esmės šis pasiūlymas atsirado po susitikimo su Seimo Pirmininku ir konsultacijų su Energetikos ministerija, todėl jis yra tiesiog korektiškesnis, negu buvo iki šiol. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Būtų 10 Seimo narių, kurie pritaria? Matau, būtų. Sutarėme bendru sutarimu.

18.5.7 – Seimo nario G. Landsbergio pasiūlymas.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų...

PIRMININKĖ. Gal ponas Gabrielius nori pristatyti? Leisite komiteto pirmininkui? Prašom. V. Bakas, pirmininkas.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų šis pasiūlymas yra susijęs su mūsų vertybėmis. Kaip žinote, šiandien visas pasaulis laukia žinutės iš naujos D. Trampo administracijos. Mes turėjome *Snow mitingą*. Panašu, kad mes turime išgirsti naują realybę, bet kartu mums labai svarbu, kai pasigirsta raginimai perkrauti santykius su Rusija, kai pasigirsta raginimai bendradarbiauti. Kartu mums svarbu nepamiršti ir akcentuoti savo vertybes, kokie namų darbai laukia, kokios problemos yra šiame regione. Mes tiesiog... Dar kartą šiame kontekste labai svarbu priminti, kad mūsų bendradarbiavimas įmanomas tik tada, kada bus išspręsti, vykdomi Minsko susitarimai, kada bus paisoma Ukrainos suvereniteto ir sprendžiami šio regiono kiti klausimai, kurie susiję su valstybių valstybingumo išsaugojimu. Galbūt papildysite, jeigu... Todėl iš tiesų komitetas rado korektišką formuluotę ir siūlome pritarti jai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar gerbiamas G. Landsbergis sutinka su komiteto?.. Ir, aišku, mes turime 10 Seimo narių, kurie palaiko. Galime bendru sutarimu pritarti komiteto formuluotei?

18.8 – Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko V. Bako pasiūlymas.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų tai susiję su viena sritimi, kurią mes galbūt kartais ir pamiršdavome, tai yra mūsų žvalgybų veikla. Todėl buvo bandymų mažinti dėmesį mūsų žvalgyboms. Nacionalinio saugumo strategijoje šia nuostata tiesiog skiriamas deramas dėmesys ir skiriama svarba šioms veikloms, todėl siūlome pritarti. Ji suformuluota, beje, po to, kai susitikome su Seimo Pirmininku, atsižvelgiant į mūsų Specialiųjų tyrimų tarnybos, Saugumo departamento ir Antrojo departamento pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Yra 10 Seimo narių pritariančių? Yra. Galime pritarti.

Kitas pasiūlymas – 18.13 Seimo nario A. Kubiliaus pasiūlymas.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų taip pat, pirmininkė mane gal jau trauks per dantį, bet labai svarbus opozicijos pasiūlymas, susijęs su politinės sistemos apsauga, nes, kaip minėjau, yra nekonvencinės grėsmės, ir iš tiesų pati politinė sistema, konstitucinė politinė sistema šiandien tampa agresijos objektu, todėl mes tą taip pat turėtume akcentuoti ir rasti priemones, kaip apsaugoti savo konstitucinę politinę sistemą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aišku, yra 10 Seimo narių, kurie palaiko šį pasiūlymą. Ir A. Kubilius sutinka, kad būtų pritarta iš dalies? Taip, sutinkate. Galime visi pritarti bendru sutarimu.

V. BAKAS (LVŽSF). Mes pasiūlėme, komitetas pasiūlė formuluotę, tai aš jai siūlau ir pritarti.

PIRMININKĖ. Sutarėme. Kultūros komitetas teikė pasiūlymą, kuriam komitetas nepritarė, tai yra 18.13.1 punktas.

V. BAKAS (LVŽSF). Nėra visai taip, kad mes nepritarėme, tiesiog ši nuostata, kuri siūloma, yra per daug siaura, nes informacinė atskirtis apima ne tik socialiai pažeidžiamas grupes. Mes galime kalbėti apie viską, visas regionas gali patirti informacinę atskirtį, kada yra skleidžiama intensyvi propaganda, kai daroma, tai derinama su kibernetinėmis atakomis. Todėl mes tiesiog siūlome palikti tokias formuluotes, kurios buvo pradiniam variante.

PIRMININKĖ. Dėl to paties straipsnio siūlomas, A. Kubiliaus teikiamas pasiūlymas. Dėl šito, atsiprašau, komitetas nepritarė. Galime pritarti bendru sutarimu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pozicijai? Pritariame.

Seimo nario A. Kubiliaus pasiūlymas – 18.13.1–13.4 punktai.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų komitetas pritarė iš dalies, tai yra pritarė 18.13.1 punktui. Kitiems punkтам siūlo nepritarti. Mes suderinome su ponu A. Kubiliumi, nes tai yra Vyriausybės lygmens programos įgyvendinimo priemonių plano priemonės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 10 Seimo narių yra. Su komiteto nuomone, kad iš dalies pritaria, gerbiamasis A. Kubilius sutinka. Galime visi bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

Kultūros komiteto pasiūlymas – 18.13.2.

V. BAKAS (LVŽSF). Mes taip pat negalime sakyti, kad jam nepritarta. Jam yra pritarta. Tiesiog atkreiptas dėmesys, kad analogiška nuostata jau yra projekte.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pozicijai, nepritariant Kultūros komiteto siūlymui.

Ir Seimo nario A. Kubiliaus pasiūlymas – 18.13.2 punktas.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų šio pasiūlymo esmė yra papildyti nuostatas tuo, kad mes sieksime didinti žiniasklaidos priemonių finansinį skaidrumą. Be abejo, tai susiję su mūsų informaciniu saugumu, su mūsų politinės sistemos apsauga. Tai siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 10 Seimo narių taip pat pritarė. A. Kubilius daugiau kalbėti nenori. Galime bendru sutarimu? Galime.

Kultūros komiteto pasiūlymas – 18.13.3 punktas.

V. BAKAS (LVŽSF). Čia taip pat negalima sakyti, kad nepritariame, bet kalbant apie tai, kad neapykantos kurstymas gali būti ne tik tautiniu pagrindu, Kultūros komitetas siūlo įrašyti tautiniu pagrindu, tai neapykantos kurstymas gali būti vykdomas ir kitais pagrindais. Todėl strategijoje yra nuostatos, kurios šį atskirties klausimą sprendžia. Pati socialinė atskirtis yra įvardyta kaip grėsmė. Tiesiog toks perteklinis būtų, siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar galime pritarti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymui nepritari Kultūros komiteto siūlymui? Galime.

Kultūros komitetas teikė dar vieną siūlymą – 18.13.3 punktas. Prašom pristatyti.

V. BAKAS (LVŽSF). Šis punktas taip pat dubliuoja, jis nėra neteisingas, bet jis dubliuoja 18.14 punkto nuostatas, todėl siūlome nepritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime bendru sutarimu? Galime.

Kultūros komitetas teikė pasiūlymą – 18.13.7.

V. BAKAS (LVŽSF). Jis taip pat dubliuoja 18.13.5 punkto įtvirtintą uždavinį, todėl siūlome nepritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai? Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pozicijai nepritariant? Galime.

Švietimo ir mokslo komitetas teikia pasiūlymą – 18.14.1 papunktis.

V. BAKAS (LVŽSF). Mūsų nuomone, šis siūlymas daugiau susijęs su iš šitos strategijos išplaukiančiais dokumentais, įstatymais, švietimo programomis, todėl mes siūlome nepritari ir šį klausimą spręsti įstatymuose arba švietimo programose.

PIRMININKĖ. Švietimo ir mokslo komitetas tam neprieštarauja? Neprieštarauja. Galime bendru sutarimu? Galime.

Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas taip pat teikė pasiūlymą dėl 18.14.3.

V. BAKAS (LVŽSF). Analogiški argumentai, komiteto nuomone. Iš esmės strategija yra nacionalinio lygmens dokumentas. Čia aptariami uždaviniai pačia plačiausia prasme, todėl siūlymai turėtų būti aptarti lokaliuose strategijose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas tam neprieštarauja? Neprieštarauja. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė teikia siūlymą dėl 18.14.3 straipsnio.

V. BAKAS (LVŽSF). Taip. Komitetas siūlo pritarti iš dalies, nes taip pat šis siūlymas yra labiau susijęs su švietimo programomis ir jų turiniu. Todėl mes pritariame, kad svarbu puoselėti istorinę atmintį, ir siūlome šiek tiek reformuluoti pasiūlymą. Su Radvile taip pat šiandien ryte esame sutarę.

PIRMININKĖ. Radvilė neprieštarauja, 10 Seimo narių tam pritarė. Galime pritarti komiteto teikiamam pasiūlymui, kuris iš dalies pritaria R. Morkūnaitės-Mikulėnienės pasiūlymui. V. Bako pasiūlymas 18.14.5. Prašom pristatyti.

V. BAKAS (LVŽSF). Aš jau minėjau, siūlymas susijęs su visuomenės grupių priešinimu, susijęs su tautinių bendrijų dalyvavimu šalies valdyme. Todėl ši nuostata yra suformuluota atsižvelgiant ir į Krašto apsaugos ministerijos, ir Užsienio reikalų ministerijos, taip pat specialistų rekomendacijas.

PIRMININKĖ. Yra 10 Seimo narių, kurie pritaria. Galime bendru sutarimu pritarti, nes komitetas pritarė.

V. BAKAS (LVŽSF). Beje, jis atsirado po Prezidentės susitikimo su Seimo Pirmininku.

PIRMININKĖ. Kultūros komiteto pasiūlymas – 18.14.6 papunktis. Jūsų komitetas nepritarė. Vietoj žodžio „išsaugojimas“ siūloma „aktualizavimą“.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš esmės tai yra daugiau žodžių pasirinkimas. Komiteto buvo nuomonė, kad žodis „aktualizavimas“ labiau atspindi šio pasiūlymo esmę. Iš esmės komiteto siūlymui yra pritaria iš dalies. Siūloma tiesiog...

PIRMININKĖ. Galima bendru sutarimu pritarti šiuo atveju Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto argumentams? Galime. Seimo nario A. Kubiliaus pasiūlymas dėl 18.5 straipsnio. Atsiprašau, 18.15.9, jam komitetas iš dalies pritarė.

V. BAKAS (LVŽSF). Mes taip pat suderinome, šį pasiūlymą komitetas reformulavo šiandien ir siūlo pritarti komiteto siūlymui.

PIRMININKĖ. Kadangi šiandien jūs tai padarėte, 10 Seimo narių yra pritariančių, iš akių matau, kad taip, ir iš rankų pakėlimo – taip pat, galime bendru sutarimu? Gerbiamas A. Kubilius neprieštarauja, kad iš dalies? (*Balsai salėje*) Neprieštarauja. Bendru sutarimu sutarėme.

V. Bakas teikia pasiūlymą dėl 18.15.3 punkto.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų šis pasiūlymas susijęs su elektros energijos tiekimu. Jis atsirado po susitikimo su Seimo Pirmininku, suderintas su Energetikos ministerija. Todėl siūlome pritarti. Komitetas jam pritaria.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dar vienas pasiūlymas, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, pasiūlymas – 18.17.1. Komitetas nepritaria.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš esmės ši nuostata yra teisinga, bet ji yra aptarta kitame strategijos punkte.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu laikytis tos pozicijos ir tų argumentų? Galime.

Seimo narių A. Kubiliaus ir D. Kreivio pasiūlymas – 18.18.2.

V. BAKAS (LVŽSF). Tai susiję su statoma Astravo AE. Mes šiandien ryte taip pat suderinome formuluotes, kad jos būtų korektiškos.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė, 10 Seimo narių yra pritariančių ir prieštaravimų nėra. Bendru sutarimu galime pritarti.

Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės pasiūlymas – 18.18.3.

V. BAKAS (LVŽSF). Šiandien komitetas svarstė ir siūlė šiam pasiūlymui nepritari, nes ne tik dujotiekis „Nord Stream“ yra priešingas... galbūt nesuderinamas su mūsų saugumo interesais. Jeigu pritarėtume šiam pasiūlymui, tada reikėtų išvardinti visus projektus. Mes manome, kad šie klausimai galėtų būti sprendžiami atnaujinant Energetikos strategiją, kuri galioja, bet, priėmus šią strategiją, ją teks neišvengiamai atnaujinti. Todėl siūlome nepritari.

PIRMININKĖ. R. Morkūnaitė norėtų... (*Balsai salėje*)

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Belpieka atsiimti. Aišku, aš apgailestauju dėl tokio sprendimo, manau, kad būtų sveika įvardinti atitinkamus projektus, kurie yra vykdomi, bet vardan kompromiso darau nuolaidą ir atsiimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Visą V skyrių mes aptarėme. Dėl VI skyriaus pasiūlymų nėra. Dėl viso įstatymo projekto svarstymo stadijoje nuomonė už, nuomonė prieš. Dėkoju komiteto pirmininkui. Jūs galite...

V. BAKAS (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamieji kolegos, už bendradarbiavimą, taip pat ir biurui, ir Seimo vadovybei, kurie įtraukė ypatingos skubos tvarka šį klausimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Po svarstymo nori kalbėti K. Masiulis už. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu galime sutarti? Galime.

Priėmimas. Nuomonės už, nuomonės prieš. Yra norinčių? Pastraipsniui. Teisingai, mes turime tik vieną straipsnį. Seimo nutarimas „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“. Vienas straipsnis – patvirtinti Nacionalinio saugumo strategiją. Visi už. Tikriausiai norite kalbėti? (*Balsai salėje*) Nenorite kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 106, prieš nėra, susilaikė 1. D. Šakalienė prašo, kad jos balsas būtų įskaitytas už. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo gegužės 28 d. nutarimo „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ priimtas. (*Gongas*)

Kaip gražu, kad sutartinai, gražiai priimtas išties labai svarbus ir reikalingas teisės aktas.

13.07 val.

Informaciniai pranešimai

Noriu pagarsinti pranešimą dėl jungimosi į laikinąją grupę. Seimo nariai susijungė į laikinąją grupę ir ją pavadino „Už tautų Europą“. Laikinosios grupės pirmininku išrinktas L. Kasčiūnas, laikinosios grupės pavaduotoju – E. Jovaiša. Į grupę užsirašė jau 16 Seimo narių. Seimo narių pareiškimų daugiau nėra.

Gerbiamieji kolegos, pirmoji rudens sesija labai sėkmingai, labai prasmingai dirbo savo darbą. Klydome ir vėl taisėmės, bet aš manau, kad viskas buvo tik į gera. Padarėme nepaprastai daug puikių įstatymų projektų. Dabar labai nuoširdžiai prašau ir laikiu jūsų visų pasiūlymų registruoti įstatymų projektus iki vasario 17 dienos, kad pavasario sesija bendru sutarimu būtų labai prasminga, labai sutelkto darbo, vienijančio darbo pagrindu, gerų darbų suteiktų mūsų Lietuvai. Tad himnas.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Skelbiu rudens sesiją baigtą. (*Gongas*) (*Plojimai*)

R. Tamašunienė norėtų prie šoninio mikrofono paskelbti informaciją. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš noriu pranešti visiems Etikos ir procedūrų komisijos nariams, kad mes dabar, kaip ir žadėjome, po posėdžio, po sugiedoto himno renkamės II rūmų 442 salėje. Ačiū. Laukiame. (*Balsai salėje*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Anušauskas Arvydas 19
Armonaitė Aušrinė 9, 24, 25, 26
- Bacvinka Kęstutis 5
Bakas Vytautas 17, 22, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37
Bastys Mindaugas 9
Baškienė Rima 5, 11
Bernatonis Juozas 17, 18
Butkevičius Algirdas 15, 20
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 28, 29
- Dagys Rimantas Jonas 9, 10, 12, 16, 23, 25, 26, 28, 30, 31
Degutienė Irena 26, 27, 28, 29
- Frydmanas Miltonas (Friedman Milton) 10
- Glaveckas Kęstutis 9, 20
Gražulis Petras 19, 29
- Jarutis Jonas 6, 7
Jovaiša Eugenijus 14, 17, 37
Juknevičienė Rasa 22
Juozapaitis Vytautas 17
Juška Ričardas 15
- Kamblevičius Vytautas 8, 16
Kaminskas Darius 24, 26, 27
Karbauskis Ramūnas 9, 10, 11, 26
Karoblis Raimundas 5, 6, 7, 8
Kasčiūnas Laurynas 18, 19, 31, 37
Kreivys Dainius 19, 37
Kubilienė Asta 24
Kubilius Andrius 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37
- Landsbergis Gabrielius 22, 34
- Langaitis Tadas 6
Liesys Jonas 12
- Majauskas Mykolas 11, 29, 30
Masiulis Kęstutis 6, 21, 22, 37
Matulas Antanas 26, 27, 28, 29
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 33, 36, 37
- Olekas Juozas 8, 20, 21
- Palionis Andrius 23
Pranckietis Viktoras 5
Pupinis Edmundas 7, 8
- Razma Jurgis 14, 15, 23
- Saudargas Paulius 7
Sinkevičius Virginijus 6, 14
Sysas Algirdas 11, 17, 23
Skaistė Gintarė 6, 10
Skardžius Artūras 21
Smirnovas Kęstutis 12, 13, 14
Steponavičius Gintaras 12, 16
- Šakalienė Dovilė 30, 31, 37
Šarknickas Robertas 10, 15, 17, 29
Širinskienė Agnė 27
- Tamašunienė Rita 29, 38
Tomilinas Tomas 11, 12, 13, 14, 15
Trampas Donaldas (Trump Donald) 34
- Urbšys Povilas 18, 24, 28
- Žilinskas Rokas 30

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*